

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. detsember 2022
(OR. en)

13685/22
ADD 1 REV 2

ENV 1032
WTO 193

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Eelnõu: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 19. istungjärgul (14.–25. november 2022, Panamá, Panama) ning CITESi III liitesse kantava liigi esitamise kohta – Lisad

I LISA

Liidu seisukoht põhiküsimustes, mis tulevad arutlusele ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kaublemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 19. istungjärgul (Panamá, Panama Vabariik, 14.–25. november 2022)

A. ÜLDISED MÄRKUSED

1. Liit peab CITESit peamiseks bioloogilise mitmekesisuse säilitamist ja looduslike liikidega kaubitsemise vastast võitlust käsitlevaks rahvusvaheliseks konventsiooniks.
2. Liit peaks CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärguks võtma vastu ambitsioonika seisukoha kooskõlas liidu asjaomaste poliitikameetmete ja rahvusvaheliste kohustustega, eelkõige kestliku arengu 15. eesmärgi kohaste looduslike liikidega seotud eesmärkidega, liidu seisukohaga¹, mis käsitleb bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärku ning on seotud kavandatava 2020. aasta järgse üleilmse elurikkuse raamistikuga, CITESi strateegilise visiooniga ja ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga 75/311 looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemise kohta. Liidu seisukoht peaks ühtlasi aitama saavutada ELi tasandil seatud eesmärke, mida käsitletakse ELi elurikkuse strateegias aastani 2030, ELi tegevuskavas looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemiseks, ELi lähenemisviisis, millega edendatakse kaubandust ja kestlikku arengut, ning Euroopa rohelises kokkuleppes.
3. Liidu prioriteedid CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärgul peaksid olema järgmised:
 - järgides teaduspõhist lähenemisviisi, kasutada CITESi vahendeid täiel määral, et reguleerida rahvusvahelist kaublemist selliste ohustatud looma- ja taimeliikidega, mille puhul kaublemine ületab kestlikku taset, ning
 - tugevdada rahvusvahelise üldsuse reaktsiooni looduslike liikidega kaubitsemisele.

¹ [Lisada viide nõukogu järeldustele bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kohta: bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgu (COP 15) ettevalmistamine, Cartagena bioohutuse protokoll osaliste 10. istungjärgu (COP-MOP 10) ettevalmistamine ning geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll osaliste 4. istungjärgu (COP-MOP 4) ettevalmistamine.]

- 1a Liit peaks CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärgul tagama, et ELi kui konventsiooni osalise staatust ja õigusi austatakse täielikult.
4. Liidu seisukohas peaks arvesse võtma CITESi mehhanismide võimalikku panust liikide kaitsestaatuse parandamisse ja tunnustama samal ajal nende riikide tehtud tööd, kes on võtnud kasutusele tulemuslikud kaitsemeetmed. Liit peaks tagama, et osaliste konverentsi 19. istungjärgul tehtavad otsused suurendaksid CITESi tõhusust, vähendades tarbetut halduskoormust ning leides rakendamis- ja järelevalveprobleemidele praktilised, kulutõhusad ja toimivad lahendused.
5. Osaliste konverents on CITESi juhtorgan ja teatavad CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärgul vastu võetavad otsused rakendab alaline komitee, kes on osaliste konverentsi peamine allorgan. CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärguks kindlaks määratud liidu seisukoht peaks seega ühtlasi olema aluseks ELi lähenemisviisile vahetult enne ja pärast osaliste konverentsi 19. istungjärku toimuval alalise komitee 75. ja 76. kohtumisel.

B. KONKREETSSED TEEMAD

6. CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärgule on esitatud kaalumiseks 52 **CITESi liidete muutmise ettepanekut**. Neist 13 on esitanud liit kas ettepaneku peamise või kaasesitajana ning liit peaks nende vastuvõtmist loomulikult ka toetama.
- 6a. Liidu seisukoht CITESi liidete muutmise ettepanekute kohta peaks põhinema asjaomaste liikide kaitsestaatusel ja mõjul, mida kauplemine konkreetse liigi olukorrale avaldab või võib avaldada. Selleks tuleks lisadesse kandmise ettepanekute hindamisel arvesse võtta kõige asjakohasemaid ja usaldusväärsemaid teaduslikke nõuandeid kooskõlas resolutsiooniga Conf. 9.24 I ja II liite muutmise kriteeriumide kohta.

- 6b. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ettepanekutega hõlmatud liikide levilariikide seisukohtadele. Liit leiab ka, et üldjuhul tuleks toetada CITESi loomakomitee, taimekomitee ja alalise komitee töö tulemusena koostatud ettepanekuid CITESi liidete muutmiseks. Samuti tuleks arvesse võtta CITESi sekretariaadi ning IUCNi ja TRAFFICu² hinnangut ettepanekute kohta ning kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate mereliikide puhul ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) spetsiaalse eksperdirühma hinnangut.
7. Nagu on kokku lepitud nõukogu 16. juuni 2022. aasta otsuses 2022/982,³ pooldab liit järgmiste liikide kandmist liidetes:
- *Physignathus cocincinus* (hiina veeagaam) II liitesse;
 - *Cuora galbinifrons* (indohiina liigendkilpkonn) I liitesse;
 - *Laotriton laoensis* (laose tüügasvesilik) II liitesse aastase ekspordi nullkvoodiga loodusest püütud ja kaubanduslikel eesmärkidel kaubeldavate isendite puhul;
 - *Agalychnis lemur* (lehekonn liigist *Agalychnis lemur*) II liitesse aastase ekspordi nullkvoodiga loodusest püütud ja kaubanduslikel eesmärkidel kaubeldavate isendite puhul;
 - kõik sugukonda *Sphyrnidae* spp. (vasarhailased) kuuluvad ja II liitesse seni kandmata liigid II liitesse;
 - *Thelenota ananas*, *T. anax*, *T. rubralineata* (meripurad) II liitesse;
 - *Khaya* spp. (kaajad) (Aafrika populatsioonid) II liitesse märkega #17;
 - *Afzelia* spp. (afseeliad) (Aafrika populatsioonid) II liitesse märkega #17;
 - *Dipteryx* spp. II liitesse märkega #17 + seemned;
 - *Handroantus* spp. (tuutupuud), *Tabebuia* spp. ja *Roseodendron* spp. II liitesse märkega #17;

² Rahvusvaheline Looduse ja Loodusvarade Kaitse Liit (IUCN) ja TRAFFIC on spetsialiseerunud looduslike liikidega kauplemise küsimustele ja esitavad enne iga osaliste konverentsi CITESi liidete muutmise ettepanekute kohta põhjaliku hinnangu.

³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.L_.2022.167.01.0095.01.ES

- *Pterocarpus* spp. (tiibviljakud) (Aafrika populatsioonid) II liitesse märkega #17;
- *Rhodiola* spp. CITESi II liitesse märkega #2.

Samuti on liit otsustanud kaasesitada ja toetada Panama ettepanekut kanda II liitesse *Carcharhinidae* spp. (hallhailased).

- Liit märgib, et viimastel aastatel on tehtud märkimisväärset tööd, sealhulgas liidu rahalisel toel, et **arendada suutlikkust** CITESi **rakendamiseks**, eriti **mereliikide** puhul. Liit toetab paremat koordineerimist CITESi ning muude mitmepoolsete keskkonnalepingute ja organisatsioonide, näiteks piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide ja muude asjaomaste organite vahel, kes tegutsevad oma vastavate volituste piires, et parandada juhtimist ja suurendada vastastikust täiendavust.
- Liit juhib tähelepanu sellele, et CITESis keskendutakse aina rohkem **puuliikidele**, nagu peegeldub ka liidu ettepanekutest kanda osaliste konverentsi 19. istungjärgul CITESi II liitesse täiendavad puuliigid. CITESil on väga tähtis roll metsade kaitses ning liit toetab CITESi ja muude metsaga seotud organisatsioonide ja protsesside tegevuse tugevamat ja järjepidevamat koordineerimist.
- Liidu seisukoht seoses **looduslike liikidega kaubitsemist** käsitlevate ettepanekutega peaks kajastama ELi terviklikku lähenemisviisi looduslike liikidega kaubitsemise tõkestamisele, tegeledes selle algpõhjustega, tugevdades looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemise õigus- ja poliitikaraamistikke, tagades tulemusliku kehtivate eeskirjade täitmise ning soodustades looduslike liikidega kaubitsemise vastaseid ülemaailmseid partnerlusi, tunnistades ühtlasi, et viimastel aastatel on rahvusvaheline kogukond teinud ära suure töö looduslike liikidega kaubitsemise tõkestamiseks.
- Kooskõlas nende prioriteetidega toetab liit CITESi kaudu parema kaitse pakkumist liikidele, mida praegu imporditakse ELi ebaseaduslikult või mittekestlikul tasemel. Seepärast toetab liit selliseid liidete muutmise ettepanekuid, mis on seotud mitmesuguste roomajate ja kahepaiksete liikidega, eelkõige mitme kilpkonnaliigiga, mida imporditakse ELi lemmikloomadena.

12. Samuti peaks liit toetama algatusi, mis aitavad suurendada asjaomaste ametiasutuste **suutlikkust** ning jagada teavet ja parimaid tavasid, eesmärgiga paremini rakendada CITESit ja tõhustada päritolu-, transiidi- ja sihtriikide koostööd.
13. Sellega seoses võtab liit teadmiseks ettepanekud, milles taotletakse konkreetsete **fondide** loomist valitud osaliste toetamiseks. Liit on seisukohal, et uusi fonde tuleks luua ainult põhjendatud juhtudel, lähtudes nende teostatavuse ja lisaväärtuse põhjalikust analüüsist. Rahastamisele ei tohiks ligi pääseda ainult valitud osalised või osaliste rühmad.
- 13a. Mitmed CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärguks esitatud ettepanekud keskenduvad säästva kasutamise, elatusvahendite, põlisrahvaste ja kohalike kogukondadega seotud küsimustele. Liit peaks selliseid ettepanekuid toetama niivõrd, kuivõrd need aitavad tagada, et selliseid küsimusi käsitletakse CITESis asjakohaselt. Siiski tuleks vältida selliste täiendavate protsesside või struktuuride loomist, millega kaasnevad märkimisväärsed kulud, kuid saadav kasu ei ole kindel või mille puhul esineb dubleerimise risk.
14. Liidule on tähtis tagada, et kõiki resolutsioone, märkeid ja reservatsioone mõistetakse ja tõlgendatakse ühtmoodi. Vaatamata kehtivate normide positiivsele mõjule on endiselt prioriteediks elevantide salaküttimise ja elevantiluuga kaubitsemise probleem ning vajadus leida kestlikud lahendused inimeste jaoks, kes elavad elevantide ja muu eluslooduse lähedal. Seepärast peaks liit konkreetselt toetama elusate elevantidega kauplemist käsitlevate eeskirjade, eelkõige resolutsiooni Conf. 11.20 (Rev. CoP18) ja resolutsiooni Conf. 10.10 (Rev. CoP18) täpsustamist. Alalise komitee 74. kohtumisel väljendasid liit ja selle liikmesriigid soovi luua elusate aafrika savannielevantidega kauplemise valdkonda reguleeriv ühine raamistik, mis põhineks CITESi raamistikul ning läbipaistval ja usaldusväärsel teaduslikul kontrollil. Elusate aafrika savannielevantidega kauplemise tingimuste ühtlustamine ja selliste meetmete toetamine, millega otseselt tegeletakse elevantide ja elevantiluuga ebaseadusliku kauplemise probleemiga, peaksid olema liidu prioriteedid kõigis osaliste konverentsi 19. istungjärgu päevakorrapunktides, mis on seotud elevantidega.

15. Liit märgib, et osalised on esitanud mitu elevandiluuga ja ninasarvikusarvedega seaduslikku kauplemist puudutavat ettepanekut. Liit on teadlik finantskoormusest, mis on seotud ohustatud liikide kaitsmisega eelkõige looduslike liikidega kaubitsemise eest, ning inimeste ja looduslike liikide vahelise konflikti võimalusest, ning toetab nende ettepanekute osas levilariike. Rahvusvaheline elevandiluuga ja ninasarvikusarvedega kauplemine on praegu CITESi kohaselt keelatud. Liit leiab, et nendega kauplemise taaslubamise tingimused ei ole täidetud ega toeta nimetatud kauplemise taasavamise ettepanekuid CITESi osaliste konverentsi 19. istungjärgul. Seoses asjaoluga, et elevandiluu ja ninasarvikusarvede kohalikud turud annavad panuse ebaseaduslikku kauplemisse, peaks liit konventsiooni kohaldamisala piires jätkuvalt toetama parimatel kättesaadavatel tõenditel põhinevaid proportsionaalseid, tulemuslikke ja läbipaistvaid meetmeid selliste kohalike turgude suhtes.
16. Liit tunnistab, et rahvusvaheline looduslike liikidega kauplemine ja bioloogilise mitmekesisuse üleilmne vähenemine võib tekitada **zoonooside** esilekerkimise ja leviku riski. Samuti tunnistab liit, et ühelt poolt ebaseadusliku kaubanduse ja teiselt poolt loomade puuduliku heaolu vahel on olemas seos, mis suurendab haiguste leviku ohtu. CITES peaks jätkama oma volituste kohaselt osalemist loomade ja inimeste tervist ohustavate võimalike riskide vähendamisel. Ükski organisatsioon ei suuda üksi lahendada arvukaid probleeme, mis võivad kaasa tuua looduslike liikidega seotud haiguste esilekerkimise ja leviku. Liit on seisukohal, et konventsioon võib oma seadusliku kauplemise korra stiimulite ja eelkõige ebaseaduslikku kaubandust pärssiva mõju kaudu aidata vähendada zoonooside leviku ohtu. Seetõttu peaks liit soovutama CITESil tugevdada aktiivset koostööd teiste valitsustevaheliste, sealhulgas loomavõi rahvatervise, kaubanduse, toidu ja transpordi valdkonna organisatsioonidega kooskõlas **terviseühitsuse põhimõttega**. Liit toetab kindlalt Maailma Loomatervise Organisatsiooni ja CITESi vahelist taas kinnitatud kohustust teha kogu maailmas koostööd loomatervise ja loomade heaolu küsimustes, et säilitada bioloogilist mitmekesisust ja loomi.

17. Looduslike liikidega kaubitsemisest tulenev kriis ja CITESi kohaldamisala laiendamine uutele liikidele ja konventsiooniosalistele tähendab seda, et viimastel aastatel on **CITESi alla koondatud rohkem tegevusi** ning CITESi sekretariaadi töökoormus on märkimisväärselt kasvanud. Liit peaks võtma nimetatud suundumusi arvesse, kui ta teeb otsuse oma prioriteetide kohta osaliste konverentsi 19. istungjärgul ja CITESi sekretariaadi tulevase eelarve kohta.

II LISA

Liidu seisukoht teatavate ettepanekute kohta, mis esitatakse ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 19. istungjärgul (COP 19) (14.–25. novembril 2022, Panamá, Panama)

“+”	märgib pooltseisukohta
“-”	märgib vastuseisukohta
“0”	märgib avatud seisukohta, kuna seisukoha võtmiseks puudub piisav teave
“(+)”	märgib toetust, mis sõltub lisateabe esitamisest ja/või ettepanekusse muudatuste tegemisest
“(-)”	märgib vastuseisu, mis võidakse täiendavate toetavate tõendite esitamise ja/või ettepaneku märkimisväärse muutmise korral uuesti läbi vaadata

1. TÖÖDOKUMENDID

No.	Päevakorrapunkt	Esitaja ⁴	Märkused	Seisukoht
	<i>Avatseremoonia</i>		Dokument puudub	
	Tervituskõned		Dokument puudub	
Haldus- ja finantsküsimused				
1.	Istungi juhataja ja asejuhataja ning I ja II komitee juhatajate valimine		Dokument puudub Kandidaadid on juba kokku lepitud.	
2.	Päevakorra vastuvõtmine CoP19 Doc. 2	Sec.	Kokku lepitud	+
3.	Tööprogrammi vastuvõtmine CoP19 Doc. 3	Sec.	Kokku lepitud	+

⁴ Sec. = CITESi sekretariaat
SC = alaline komitee
AC = loomakomitee
PC = taimekomitee

4.	Konventsiooniosaliste konverentsi kodukord				
	4.1	Alalise komitee aruanne CoP19 Doc. 4.1	SC	Toetada kodukorra artikli 7 kohta soovitatud muudatusi. Toetada kodukorra artiklite 25.5 ja 25.6 kohta soovitatud muudatusi. Rõhutada, et muudatused hääletamisjärjekorras peavad olema erandlikud ja istungi juhataja peab neid asjakohaselt põhjendama.	+
	4.2	Ettepanek muuta kodukorra artiklit 26 CoP19 Doc. 4.2	Botswana ja Zimbabwe	Lükata ettepanek tagasi, sest see on vastuolus konventsiooni XV artikliga. See, et igal konventsiooniosalisel on üks hääl, on põhimõtteline ja see ei ole läbiräägitav. See muudatus tooks kaasa väga keerukad läbirääkimised enne iga hääletust ja praktilised probleemid, kuna populatsiooni suurus tuleks olukorra kajastamiseks hinnata võimalikult vahetult enne COPi istungjärku.	-
5.	Volituste kontrollimise komitee				
	5.1	Volituste kontrollimise komitee moodustamine		Dokument puudub	
	5.2	Volituste kontrollimise komitee aruanne		Dokument puudub	
6.	Vaatlejate osalemise lubamine CoP19 Doc. 6				

7.	Sekretariaadi ja konventsiooniosaliste konverentsi istungjärkude haldamine, rahastamine ja eelarve				
7.1	Sekretariaadi haldamine CoP19 Doc. 7.1	Sec.			
7.2	UNEPi tegevdirektori aruanne haldus- ja muude küsimuste kohta CoP19 Doc. 7.2	UNEP			
7.3	2020.–2022. aasta finantsaruanded CoP19 Doc. 7.3	Sec.			
7.4	Eelarve ja tööprogramm aastateks 2023–2025 CoP19 Doc. 7.4	Sec.			
7.5	Juurdepääs rahastamisele CoP19 Doc. 7.5	SC	Seisukoht puudub		

	7.6	Delefaatide toetamise projekt CoP19 Doc. 7.6	Sec.	Nõustuda sekretariaadi ettepanekuga mitte laiendada programmi alalise komitee ning looma- ja taimekomitee koosolekutele, kuna sellise laiendatud programmiga seotud halduskoormus oleks sekretariaadi jaoks ebaproportsionaalselt suur. Nõustuda aga programmi kavandatud piiratud laiendamisega toetuskõlblikele osalistele, kelle suhtes kohaldatakse XIII artikli menetlusi. Toetada resolutsiooni Conf. 17.3 kavandatud muudatusi ja otsuse eelnõu.	+
8.		Konventsiooni keelestrateegia CoP19 Doc. 8	Sec.	EL peab võimalikuks toetada varianti 2 ja on valmis arutama varianti 3 teatavaid elemente, kui neid rahastatakse vabatahtlikest panustest. Arvesse tuleb võtta märkimisväärseid eelarve ja viivitustega seotud küsimusi ning võimalikku mõju CITESi rakendamisele ja selle täitmise tagamisele, nagu on kirjeldatud dokumendi 8 punkti 12 alapunktis a. Igasse istungjärgusisesesse töörühma peavad kuuluma kõigi piirkondade esindajad, mitte ainult nende konventsiooniosaliste esindajad, kelle ametlik keel on araabia, hiina või vene keel, sest kõigil otsustel on mõju kõigi konventsiooniosaliste eelarvele.	(-)

Strateegilised küsimused						
9.	Komiteede aruanded ja soovitused					
	9.1	Alaline komitee				
		9.1.1	Juhataja aruanne CoP19 Doc. 9.1.1	SC	Võtta dokument teadmiseks ja toetada otsuste eelnõusid, sealhulgas sekretariaadi ettepanekuid.	+
		9.1.2	Uute piirkondlike liikmete ja asendusliikmete valimine		Dokumendid puuduvad	
	9.2	Loomakomitee				
		9.2.1	Juhataja aruanne CoP19 Doc. 9.2.1	AC	Võtta dokument teadmiseks ja toetada otsuste eelnõusid.	+
		9.2.2	Uute piirkondlike liikmete ja asendusliikmete valimine		Dokumendid puuduvad	
	9.3	Taimekomitee				
		9.3.1	Juhataja aruanne CoP19 Doc. 9.3.1	PC	Võtta dokument teadmiseks.	
		9.3.2	Uute piirkondlike liikmete ja asendusliikmete valimine		Dokumendid puuduvad	

10.	CITESi strateegiline visioon CoP19 Doc. 10	SC	Toetada otsuste paketti. Näitajaid võidakse edaspidi kohandada, olenevalt suundumustest 2020. aasta järgses üleilmses elurikkuse raamistikus.	(+)
11.	I liites loetletud liigid CoP19 Doc. 11	AC, PC	Toetada ettepanekut, eeldusel et otsuste eelnõudesse tehakse ELi ettepanekul mõned muudatused, olles samal ajal valmis arutama sekretariaadi esitatud ettepanekuid kavandatava protsessi kohandamiseks ja võimalikke muid, teiste konventsiooniosaliste esitatud muudatusettepanekuid.	+
12.	Maailma looduslike liikidega kauplemise aruanne CoP19 Doc. 12	Lõuna-Aafrika	Aruande ja istungjätkudevahelise töörühma mõtet üldiselt toetatakse. Samas on ettepanekus endiselt ebamäärasusi. Seetõttu saab seda sõltuvalt välisressursside olemasolust toetada ainult siis, kui otsuste paketi vastuvõtmisega algatatakse protsess aruande paremaks piiritlemiseks, et langetada otsus COP 20-l, või kui ettepanekut COP 19 ajal märgatavalt parendatakse, et muuta aruande sisu selgemaks.	(+)

13.	Põlisrahvaste ja kohalike kogukondade kaasamine CoP19 Doc. 13	SC	Toetada soovitus võtta vastu dokumendi 1. lisa esitatud läbivaadatud otsused ning innustada tegema konkreetseid ettepanekuid põlisrahvaste ja kohalike kogukondade osalemise kohta CITESis.	+
14.	Elatusvahendid CoP19 Doc. 14	SC	Toetada läbivaadatud otsuste vastuvõtmist ning otsuste 18.37 ja 18.36 väljajätmist.	+
15.	Mehhanismid maakogukondade osalemiseks CITESis CoP19 Doc. 15	Eswatini, Namiibia ja Zimbabwe	Mitte toetada ettepanekuid kui eraldiseisvat dokumenti. Kuigi teema on tähtis, on CITESis juba kaks eraldi protsessi, mis keskenduvad põlisrahvastele ja kohalikele kogukondadele (vt päevakorrapunktid 13 ja 14). Tõhustamise huvides ja et olla põlisrahvaste, kohalike kogukondade ja maakogukondade kaasamisel järjepidev, peaksid ettepanekute esitajad viima oma ettepanekud vastavusse päevakorrapunktide 13 ja 14 protsessidega ning esitama need kaalumiseks vastavas töörühmas või asjakohasel juhul mõlemas töörühmas.	(-)

16.	Suutlikkuse suurendamine CoP19 Doc. 16		SC	Toetada resolutsiooni eelnõud ja ettepanekute paketti, et jätkata tööd integreeritud suutlikkuse suurendamise raamistikuga. Mõned väikesed täpsustused võivad olla vajalikud, eelkõige selleks, et selgitada resolutsiooni eelnõu punkti 2 b kohaldamisala. Toetada sekretariaadi esitatud muudatusettepanekuid.	+
17.	Koostöö organisatsioonide ja mitmepoolsete keskkonnalepingutega				
	17.1	Koostöö muude elurikkusega seotud konventsioonidega CoP19 Doc. 17.1	SC	Toetada, sest elurikkust käsitlevate mitmepoolsete keskkonnalepingute koostoimet tuleks ka edaspidi tugevdada ja on kohane, et alaline komitee hoiab olukorral silma peal. Nõustuda läbivaadatud ja uute otsuste eelnõudega, mis on esitatud dokumendi lisades, ning toetada partnerlusstrateegia loomiseks tehtavat tööd.	+
	17.2	Koostöö ülemaailmse taimekaitse strateegiaga CoP19 Doc. 17.2	PC	Toetada uusi otsuste eelnõusid, sealhulgas sekretariaadi ettepanekut kaasata protsessi alaline komitee.	+
	17.3	Koostöö valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumiga CoP19 Doc. 17.3	SC	Toetada dokumendi I lisas esitatud otsuste eelnõusid.	+

	17.4	CITESi ja metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni ühine <i>Aafrika kiskjalisi käsitlev algatus</i> CoP19 Doc. 17.4	Sec.	Toetada seda otsuse eelnõu, et edastada loomakomiteele asjakohast teavet ja nõustada sekretariaati Aafrika kiskjalisi käsitleva algatuse teemal, nagu on soovitanud loomakomitee ja mitu vaatlejaorganisatsiooni.	+
	17.5	<i>Looduslike liikidega seotud kuritegevuse vastase võitluse</i> rahvusvaheline konsortsium (ICCWC) CoP19 Doc. 17.5	Sec.	Toetada otsuste eelnõude vastuvõtmist ja otsuse 18.3 väljajätmist.	+
18.		ÜRO ülemaailmne eluslooduse päev CoP19 Doc. 18	Sec.	Toetada ülemaailmset eluslooduse päeva käsitleva otsuse 18.38 väljajätmist, kuna see on rakendatud.	+
19.		CITES ja metsad CoP19 Doc. 19	Sec.	Toetada ettepanekut; soovitada muudatusi, et tugevdada koostoimeid ja vältida kattumist muude rahvusvaheliste metsaalaste protsesside ja vahenditega. Soovitada konsulteerida uuringu tingimuste asjus taimekomiteega (võib-olla juhataja kaudu, et protsessi lihtsustada).	(+)
20.		Puuliikide programm CoP19 Doc. 20	Sec.	Toetada otsuse eelnõusid. EL usub, et programm annab oodatud tulemusi, ning soovib kõigil osalistel lähtuda programmi tulemustest ja aidata rohkem kaasa CITESi rakendamisele loetellu kantud puuliikide valdkonnas.	+

21.	Elevantidega kauplemise infosüsteemi (ETIS) programmi läbivaatamine CoP19 Doc. 21	SC	<p>Toetada saab enamikku soovitusi, sealhulgas sekretariaadi väljapakutud redaktsioonilisi muudatusi, kuid mitte ETISe andmete esitamise kuupäeva muutmist, sest see võib protsessi analüüsiandmete ja osaliste konverentsile aruande esitamise vahele jääva ajavahemiku tõttu nõrgendada. Seetõttu olla vastu I lisa punkti 4 teise lõiku lisatud tekstile, kuid toetada ICCWC ja ETISe vahelise koostöö tugevdamist ning ebaseadusliku kauplemise aastaaruannete andmete jagamist ETISega.</p> <p>Toetada sekretariaadi ettepanekut võtta vastu otsuse eelnõu, mis on suunatud sekretariaadile ja alalisele komiteele, et nad töötaksid välja selged konventsiooniosaliste kategoriseerimise kriteeriumid.</p>	(+)
-----	---	----	--	-----

22.	Ebaseadusliku elevandijahi seire (MIKE) programm ja ETISE programm CoP19 Doc. 22		SC	Toetada ettepanekut, sealhulgas sekretariaadi poolt otsuse 19.BB punkti a jaoks väljapakutud uut teksti, kuid selles tuleks rõhutada, et rohkem peaks keskenduma MIKE ja ETISE pikaajalisele rahalisele elujõulisusele. EL on avatud sekretariaadi ettepanekule lisada otsus 19.AA rahastamist ja väljaarvutatud maksumusega tööprogrammi käsitlevasse otsusesse.	+
23.	CITESi roll rahvusvahelise looduslike liikidega kauplemisega seostatava zoonooside esilekerkimise riski vähendamisel CoP19 Doc. 23				
	23.1	Alalise komitee aruanne CoP19 Doc. 23.1	SC	Tunnustada istungjärgudevahelise töörühma tehtud tööd. Toetada kavandatud otsuseid ja elusisendite transporti käsitleva resolutsiooni Conf. 10.21 (Rev. CoP16) muudatusi.	+

	23.2	Terviseühtsus ja CITES: looduslike liikidega kauplemisest tulenevad ohud inimeste ja loomade tervisele CoP19 Doc. 23.2	Côte d'Ivoire, Gabon, Gambia, Libeeria, Nigeeria, Niger ja Senegal	Mitte toetada elemente, mida CITES ei hõlma. Toetada teatavaid resolutsiooni eelnõus sisalduvaid elemente, nagu rahvusvaheliste määratluste kasutamine ning koostöö looma- ja rahvatervise asutustega, ning soovitada need lisada dokumendis 23.1 esitatud otsuste eelnõudesse mitte resolutsiooni ettevalmistamise protsessi osana, vaid COP 19-l vastu võetavate otsustena.	(-)
	24.	COVID-19 pandeemia mõju konventsiooni rakendamisele CoP19 Doc. 24	Sec.	Toetada sekretariaadi soovitusi, et tagada CITESi istungjätkude ja istungjätkudevahelise töö toimumine ka erakorraliste operatiivprobleemide korral.	+
	25.	Tegevuskava sooga seotud küsimustes CoP19 Doc. 25	Panama	Toetada sooga seotud küsimuste tulemuslikku uurimist ja käsitlemist. Toetada kavandatavat resolutsiooni, mis vajab siiski veel täiendavaid muudatusi. Soovitada, et osaliste konverentsil algatataks istungjätkudevaheline protsess, et kaaluda resolutsiooni rakendamise suuniste vajalikkust ja sisu ning anda alalisele komiteele / CoP 20-le soovitusi.	(+)

Tõlgendamine ja rakendamine				
<u>Kehtivad resolutsioonid ja otsused</u>				
26.	Resolutsioonide läbivaatamine CoP19 Doc. 26	Sec.	Toetada resolutsioonide muudatusi ja otsuse 14.81 väljajätmist, kui võetakse vastu resolutsiooni Conf. 14.8 (Rev. CoP17) asjakohane muudatus. Tuleks viia kooskõlla dokumendis 32 esitatud muudatusettepanekuga.	+
27.	Otsuste läbivaatamine CoP19 Doc. 27		Toetada sekretariaadi ettepanekuid. Eelistada otsust 18.55 mitte välja jätta, sest selle täideviimine on pooleli. Kontrollida, kas otsus 18.193 on COPi ajaks täide viidud.	+
<u>Üldine nõuete järgimine ja nõuete järgimise tagamine</u>				
28.	Riikide õigusaktid konventsiooni rakendamiseks CoP19 Doc. 28	Sec.	Toetada dokumendi CoP19 Doc. 28 1. lisas esitatud otsuste eelnõude vastuvõtmist ning teha ettepanek lisada otsuse 19.EE punkti h võimalik aruandmine alalise komitee korralistel koosolekutel. Toetada otsuste 18.62–18.67 väljajätmist ja leppida kokku 2. lisas esitatud esialgses eelarves.	+

29.	CITESi nõuete järgimisega seotud küsimused				
	29.1	CITESi nõuete järgimise korda käsitlevate XIII artikli ja resolutsiooni Conf. 14.3 (Rev. CoP18) rakendamine CoP19 Doc. 29.1	Sec.	Võtta teadmiseks teave, mis on esitatud XIII artikli ja resolutsiooni Conf. 14.3. (Rev. CoP18) rakendamist käsitlevas dokumendis. Osaleda arutelus punkti 42 alapunktis b esitatud soovitus üle, et vajaduse korral toetada kiirendatud menetlust, ja punkti 42 alapunktis c esitatud soovitus üle, et võib-olla parandada nõuete järgimise käsitlemist alalises komitees, võttes arvesse ka muid võimalikke vahendeid alalise komitee päevakorra lühendamiseks.	0
	29.2	Macdonaldi varjukala (<i>Totoaba macdonaldi</i>) CoP19 Doc. 29.2			
	29.2.1	Sekretariaadi aruanne CoP19 Doc. 29.2.1	Sec.	Toetada dokumendi CoP19 Doc. 29.2.1 3. lisas esitatud läbivaadatud ja uute otsuste eelnõude (18.292–18.295 ning 19.CC ja 19.DD) vastuvõtmist. Kutsuda Mehhikot üles võtma tõhusaid meetmeid kalifornia pringli kaitsmiseks. Kuna dokumendid 29.2.1 ja 29.2.2 on väga sarnased, tuleks need koondada ühte dokumenti, võib-olla lähtudes sekretariaadi aruandest.	+

	29.2.2	COP 19-ks läbivaadatud ja ajakohastatud otsused CoP19 Doc. 29.2.2	Ameerika Ühendriigid	Toetada dokumendi sisu, ehkki see kattub sekretariaadi dokumendi 29.2.1 sisuga. Need kaks dokumenti tuleks koondada ühte.	(+)
	29.3	Madagaskari eebenipuulised (<i>Diospyros</i> spp.) ja dalbergiad (<i>Dalbergia</i> spp.) CoP19 Doc. 29.3	Sekretariaat, konsulteerides alalise komitee juhatajaga	Toetada otsuste eelnõusid; eelkõige peaks Madagaskar kindlustama kõik varud ja osalised ei tohiks vastu võtta Madagaskarist kaubanduslikul eesmärgil (re)eksportitud <i>Diospyros</i> spp. (#5) või <i>Dalbergia</i> spp. (#15) isendeid enne, kui Madagaskar on sekretariaadile rahuldaval viisil riigi tasandil kontrollinud nende liikide omandamise seaduslikkust ja teinud kindlaks kauplemise kahjutuse.	+
30.	Nõuete järgimise abiprogramm CoP19 Doc. 30		SC	Toetada otsuseid nõuete järgimise abiprogrammi rakendamise kohta.	+
31.	Üleriigilised märkimisväärse kauplemise hindamised CoP19 Doc. 31		Alaline komitee, hõlmab loomakomitee ja taimekomitee juhatajate esitatud otsuste eelnõusid	Toetada, sest vaja on hinnata, kas Madagaskari üleriigilises märkimisväärse kauplemise hindamises tuvastatud küsimusi on piisavalt käsitletud.	+

32.	Nõuete järgimist ja nõuete järgimise tagamist käsitleva resolutsiooni Conf. 11.3 (Rev. CoP18) läbivaatamine CoP19 Doc. 32	SC	Toetada resolutsiooni Conf. 11.3 (Rev. CoP18) kavandatud muudatuste vastuvõtmist, eeldusel, et tehakse mõned väikesed redaktsioonilised muudatused.	+
33.	Nõuete täitmise tagamisega seotud küsimused CoP19 Doc. 33	Sec.	Toetada soovitusi, rõhutades, kui tähtis on jätkuvalt toetada konventsiooni aktiivset täitmise tagamist riikide ja rahvusvahelisel tasandil, tuginedes eelkõige täitevasutuste piisavale suutlikkusele ja nende üksuste spetsialiseerumisele. Rõhutab samuti, kui oluline on tegeleda ebaseaduslikust looduslike liikidega kauplemisest pärinevate rahavoogudega.	+
34.	Iga-aastased ebaseadusliku kauplemise aruanded CoP19 Doc. 34	Sec.	Toetada resolutsiooni Conf. 11.17 (Rev. CoP18) muutmist ja ebaseadusliku kauplemise aastaaruandeid käsitlevate otsuste 18.75 ja 18.76 väljajätmist. Üldiselt toetada kavandatavate otsuste 19.AA ja 19.BB eelnõusid, kui neisse lisatakse mõned selgitused ja muudatused.	+

35.	CITESis loetletud puuliikide isenditega ebaseaduslikku kauplemist käsitlev töökond CoP19 Doc. 35		SC	Toetada järgmisi soovitusi: a) võtta teadmiseks dokument, sealhulgas puidu ja muude puittoodete identifitseerimist käsitleva otsuse eelnõu 19.CC muudatusettepanek, mille taimekomitee esitas dokumendis CoP19 Doc. 44.2; b) nõuete järgimise tagamist käsitlevate otsuste 18.79 ja 18.80 väljajätmine.	+
36.	Looduslike liikidega seotud kuritegevust käsitlevate õigusnormide täitmise tagamise toetamine Lääne- ja Kesk-Aafrikas				
	36.1	Alalise komitee aruanne CoP19 Doc. 36.1	SC	Dokumendid 36.1 ja 36.2. tuleks koondada ühte. Üldine kokkulepe, et looduslike liikidega seotud kuritegevust käsitlevate õigusnormide täitmise tagamist on vaja toetada. Kuid selleks, et vältida kattumist olemasolevate tegevustega, ja võttes arvesse asjaolu, et fondi loomine näib olevat pikk ning märkimisväärseid rahalisi ja inimressursse nõudev protsess, tuleks toetada sekretariaadi soovitusi, mis on esitatud dokumendis 36.1. Innustada teisi osalisi, valitsussektori, valitsustevahelisi ja valitsusväliseid organisatsioone ning huvitatud sidusrühmi neid allpiirkondi toetama.	(+)

	36.2	Looduslike liikidega seotud kuritegevust käsitlevate õigusnormide ja CITESi nõuete täitmise tagamise toetamine Lääne- ja Kesk-Aafrikas CoP19 Doc. 36.2	Côte d'Ivoire, Gambia, Libeeria, Nigeeria, Niger ja Senegal	Dokumentide 36.1 ja 36.2 kavandatud ühte koondamine; vt märkused punktis 36.1.	(-)
37.		Looduslike liikidega seotud kuritegevus ja internet CoP19 Doc. 37	Sec.	Toetada resolutsiooni Conf. 11.3 (Rev. CoP18) muudatusi ja otsuste eelnõusid. Soovitada koos parimate tavadega teha kindlaks ka osaliste kehtivad riiklikud õigusaktid (kavandatava otsuse 19.AA täiendus). Tuleks viia kooskõlla dokumendis 32 esitatud muudatusettepanekuga.	+
38.		Nõudluse vähendamine, et võidelda ebaseadusliku kauplemise vastu CoP19 Doc. 38	SC	Toetada suuniste vastuvõtmist COP 19-l. Toetada ka resolutsiooni Conf. 17.4 kohta otsuste eelnõude ja muudatuste vastuvõtmist, et suurendada suuniste kättesaadavust osalistele kõigis CITESi keeltes ja innustada osalisi suuniseid kasutama.	+
39.		Siseturud sageli ebaseaduslikult kaubeldavate isendite jaoks CoP19 Doc. 39	SC	Toetada soovitusi. Tuleks viia kooskõlla dokumendis 32 esitatud muudatusettepanekuga.	+

<u>Kauplemise reguleerimine</u>				
40.	Suunised seadusliku omandamise kontrollimiseks CoP19 Doc. 40	SC	Seadusliku omandamise kontrollimise kiirjuhiste („Rapid Guide for making Legal Acquisition Findings“) ja otsuse 19.BB punkti a teatavad elemendid vajavad selgitamist. ELi seisukohta veel täpsustatakse pärast seadusliku omandamise kontrollimise teemalise seminari (august 2022) tulemusi kajastava ajakohastatud dokumendi kättesaadavaks tegemist.	(+)

41.	<p>Elektroonilised süsteemid ja infotehnoloogia ning autentimine ja lubade kontroll</p> <p>CoP19 Doc. 41</p>	SC	<p>Toetada lubade autentimist ja kontrolli käsitleva uuringu järeldust. Toetada CITESi sekretariaadi poolt muudetud, lube ja sertifikaate käsitleva resolutsiooni Conf. 12.3 (Rev. CoP18) kavandatud muudatusi ning teha ettepanek võtta rohkem arvesse jaoturarahitektuuri alusel korraldatud süsteeme. Toetada nõuete täitmist ja nõuete täitmise tagamist käsitleva resolutsiooni Conf. 11.3 (Rev. COP18) kavandatud muudatusi, eelkõige selleks, et võimaldada tollil ligi pääseda korraldusasutuste lubade andmebaasides sisalduvale teabele. Toetada riskihindamist ja -analüüsi käsitlevate otsuste eelnõusid ning elektroonilisi süsteeme ja infotehnoloogiat käsitlevate otsuste eelnõusid.</p>	+
42.	<p>CITESi lubade ja sertifikaatide kasutuseesmärkide koodid</p> <p>CoP19 Doc. 42</p>	SC	<p>Nõustuda asjakohaste resolutsioonide muudatusettepanekutega ja toetada istungjärgudevahelise ühise töörühma taasloomist käsitlevate kavandatavate otsuste eelnõude vastuvõtmist, et põhjalikumalt hinnata tehingute eesmärgi koodide kasutust osaliste poolt ja muu hulgas jätkata arutelu eesmärgikoodide P ja T üle.</p>	+

43.	Kauplemise kahjutuse kindlakstegemine				
	43.1	Loomakomitee ja taimekomitee aruanne CoP19 Doc. 43.1	AC, PC	Toetada loomakomitee 31. kohtumisel ja taimekomitee 25. kohtumisel kokkulepitud otsuste eelnõusid.	+
	43.2	Kauplemise kahjutuse kindlakstegemine II liite liikide isendite puhul, mis on püütud mitte ühegi riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast merekeskkonnast CoP19 Doc. 43.2	Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuning riik	Toetada otsuste eelnõusid, sest need on kooskõlas käimasoleva algatusega, mille eesmärk on tugevdada CITESi ja kalanduse koostööd, et parandada CITESis loetletud ja ohustatud haide ja raide kaitset.	+
44.	Identifitseerimismaterjalid				
	44.1	Resolutsiooni Conf. 11.19 (Rev. CoP16) läbivaatamine CoP19 Doc. 44.1	SC	Toetada soovitusi.	+
	44.2	Puidu ja muude puittoodete identifitseerimine CoP19 Doc. 44.2	PC	Toetada otsuste eelnõusid, sest aastatega on kogutud palju teavet ja oleks kasulik see koondada.	+
45.	Kaubeldava kaaviari märgistamise süsteem CoP19 Doc. 45		SC	Toetada kavandatavaid otsuste eelnõusid ja otsuse 18.146 väljajätmist. Teha ettepanek moodustada alalise komitee alla kuuluv istungjärgkudevaheline töörühm, mis saab alustada tööd siis, kui sekretariaadi analüüs ja soovitused on kättesaadavad.	+

46.	Kivikorallidega kauplemine CoP19 Doc. 46	Euroopa Liit ja selle liikmesriigid	Dokumendi esitasid EL ja selle liikmesriigid.	+
47.	Biotehnoloogia abil toodetud isendid CoP19 Doc. 47	SC, Sec.	Toetada soovitusi; ekspertide kohtumine peaks olema alus, mille põhjal luuakse selgus määratluste ja kaitsega seotud küsimuste osas, millele töörühm saaks hiljem tugineda. Kohtumine peaks olema töörühma töö aluseks, mistõttu kohtumine peab toimuma varem.	+
48.	Mõiste „ asjakohased ja vastuvõetavad sihtkohad “ määratlus CoP19 Doc. 48	SC	Toetada mõlema mittesiduva juhenddokumendi heakskiitmist. Toetada 3. lisa esitatud otsuse eelnõu, sealhulgas CITESi sekretariaadi tehtud muudatusi.	+
49.	Sissetoomine merest CoP19 Doc. 49	SC	Toetada kavandatud otsuseid. Väljendada ELi ja liikmesriikide sügavat muret selliste CITESi sätete puuduliku rakendamise pärast, mis käsitlevad merest sissetoomist (IFS) ja muud kauplemist CITESis loetletud liikidega, mis on saadud mitte ühegi riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatelt aladelt. EL ja liikmesriigid rõhutavad, et mereliike käsitlevate CITESi sätete edukaks rakendamiseks on ülioluline CITESi ja kalandusametuste vaheline tõhus koostöö.	+

50.	Konfiskeeritud isendite kõrvaldamine CoP19 Doc. 50	SC	Toetada COP 19 otsuste eelnõusid, nagu soovitati alalise komitee 74. kohtumisel, ning otsuste 18.159–18.164 väljajätmist.	+
51.	Leopardi (<i>Panthera pardus</i>) jahi trofeede kvoodid CoP19 Doc. 51	SC	Toetada resolutsiooni Conf. 10.14 (Rev. CoP16) punkti 1 alapunkti a muutmist. Teha ettepanek sekretariaadi väljapakutud otsuste muutmiseks, et tagada ekspordikvootide (sealhulgas jahikvootide) korrapärane läbivaatamine.	(+)
52.	Elusisendite transport: transpordieeskirjade parem rakendamine CoP19 Doc. 52	Ameerika Ühendriigid, Côte d'Ivoire, Kanada, Keenia, Mehhiko, Nigeeria ja Senegal	Toetada kavandatavaid otsuseid ja muudatusi resolutsioonides, eriti seoses juurdepääsuga IATA eeskirjadele. Täpsustada resolutsiooni Conf. 10.21 esimese (väiksema) muudatuse („olenemata transpordiliigist“ lisamine) eesmärki ning kaaluda selle võimalikku mõju muud kui õhustranspordi käsitlevatele suunistele. Olla valmis arutama konventsiooniosaliste või asjaomaste sidusrühmade ettepanekuid selle kohta, kuidas parandada kavandatud muudatuste teostatavust, ilma et see vähendaks muudatusettepanekute ambitsioonikust.	+

<u>Erandid ja kaubanduse erisätted</u>				
53.	<p>Mittelooduslikku päritolu looma- ja taimeisenditega kauplemisega seotud CITESi sätete läbivaatamine</p> <p>CoP19 Doc. 53</p>	SC	<p>Toetada istungjärgudevahelise töörühma töö jätkamist, sest käsitletavat küsimused on keerulised ja volituste kõigi punktide arutamiseks ei olnud piisavalt aega. Teksti, eelkõige I lisa, on vaja oluliselt parandada, et muuta tekst selgemaks ja sihipärasemaks ning ühtlasi käsitleda CITESi sekretariaadi tõstatatud mureküsimusi. Toetada kooskõlas sekretariaadi seisukohaga resolutsiooni 10.16 muudatusepanekute vastuvõtmise edasilükkamist COP 20-le, kuid olla valmis vastuvõtmiseks COP 19-l, kui lepitakse kokku olulistest parendustes.</p>	(-)
54.	<p>Teadaolevalt vangistuses kasvatatud loomaisenditega kauplemise läbivaatamist käsitleva resolutsiooni Conf. 17.7 sätete läbivaatamine</p> <p>CoP19 Doc. 54</p>	Sec. SC nimel ja konsulteerides AC juhatajaga	<p>Üldiselt toetada, kuid 1. lisa esitatud resolutsiooni muudatuste ja otsuste eelnõude sõnastuses on vaja teha teatavaid muudatusi, eelkõige selleks, et kajastada alalise komitee 75. koosoleku (13.11.2022) ja 2022. aasta juunis toimunud seminari tulemusi. Toetada 2. lisa esitatud otsuste eelnõusid.</p>	(+)

55.	I liites loetletud loomaliike kaubanduslikel eesmärkidel vangistuses kasvatavate ettevõtete registreerimine CoP19 Doc. 55	Ameerika Ühendriigid	Mitte toetada mõningaid dokumentis esitatud argumente ja mõnele kavandatud muudatusele kindlalt vastu olla. Üldiselt toetada ideed, et registreerimisel märgitud kaubad avalikustatakse CITESi veebisaidil. Olla vastu ettepanekule, et täiendavate kaupade lisamine eeldab uut registreerimist. Olla avatud nn välistavale lähenemisviisile, st registreerimisprotsessi laiendamisele kaupadele, mis on registreerimisel sõnaselgelt välja jäetud. Nende muudatustega võib ettepaneku heaks kiita.	(-)
56.	Suunised mõiste „ kunstlikult paljundatud “ kohta CoP19 Doc. 56	PC	Toetada 1. lisan esitatud otsuste eelnõude vastuvõtmist. Akvilaaria, päritolukoodi Y kasutamise ja muud küsimused jäid esialgsete suuniste koostamise käigus lahtiseks; seetõttu olla vastu suuniste läbivaatamise volituste mis tahes võimalikule muutmisele, mis võib lõppkokkuvõttes kaasa tuua kehtivate standardite nõrgenemise päritolukoodide A ja Y ning istandike määratluse osas.	+
57.	Loodusest kogutud seemnetest või eostest kasvatatud isendid, mida käsitatakse kunstlikult paljundatuna CoP19 Doc. 57	PC, konsulteerides SC juhatajaga	Toetada otsuste 18.179–18.181 väljajätmist, sest töö on lõpule viidud.	+

<u>Liigispetsiifilised küsimused</u>				
58.	Lääne-Aafrika raisakotkad (<i>Accipitridae</i> spp.) CoP19 Doc. 58	SC, konsulteerides sekretariaadiga	Toetada otsuste eelnõude 19.AA–19.FF vastuvõtmist, millega asendatakse otsused 18.186–18.192.	+
59.	Ebaseaduslik kauplemine geparditega (<i>Acinonyx jubatus</i>) CoP19 Doc. 59	Etiopia	Toetada soovitusi, kuna ebaseaduslik kauplemine on akuutne oht. Soovitada lisada Loode- Aafrika ja Iraani alamliigid asjakohasel määral kõikidesse ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemise kaalutlustesse ning luua mehhanism, et anda suurte kaslastega tegelevale töökonnale vajalikku teavet ja töökonna tööd tugevdada. Lisaks peaks COP 20-le esitatama soovitused alalise komitee 78., mitte 77 koosolekul.	(+)
60.	Kahepaiksete (<i>Amphibia</i> spp.) kaitse CoP19 Doc. 60	AC	Toetada soovitusi, sest kahepaiksete liikide kohta rahvusvahelises kaubanduses ei ole kogutud piisavalt andmeid.	+
61.	Angerjad (<i>Anguilla</i> spp.) CoP19 Doc. 61	SC, konsulteerides AC juhatajaga	Toetada alalise komitee soovitusi võtta vastu 1. lisa esitatud otsuste eelnõud 19.AA–19.DD.	+

62.	Akvilaariad (<i>Aquilaria</i> spp. ja <i>Gyrinops</i> spp.)				
	62.1	Taimekomitee aruanne CoP19 Doc. 62.1	PC	Toetada otsuse eelnõu ainult sekretariaadi muudetud versioonis. Rõhutada, et resolutsiooni 16.10 ja muude asjakohaste resolutsioonide läbivaatamisel tuleb võtta arvesse dokumendist 62.2, selles välja pakutud uurimistööst ja teabedokumendist CoP19 Inf. 5. pärinevat teavet. Samas tuleb selgesti väljendada, et resolutsiooni 10.13, mis käsitleb konventsiooni rakendamist puuliikide puhul, ega muid võimalikke resolutsioone ei tohi nõrgendada kunstlikku paljundamist käsitlevate määratluste ja kirjelduste osas.	(+)
	62.2	Akvilaaria ja CITESiga seotud ajalugu ja probleemid CoP19 Doc. 62.2	Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuning riik	Toetada või tunnustada kogutud teabe kasulikkust. Märkida, et kavandatava uuringu võimalikke tulemusi tuleks võtta arvesse resolutsiooni 16.10 mis tahes läbivaatamisel vastavalt dokumendis 62.1 esitatud otsuse eelnõule.	(+)
63.	Viirukipuu (<i>Boswellia</i> spp.) CoP19 Doc. 63		PC	Support. Otsuste eelnõudes esitatakse mõistlikud võimalused, et täita teadmistes esinevaid lünki ja et osalised saaksid tulevikus esitada lisadesse kandmise ettepanekuid.	+

64.	Merikilpkonnad (<i>Cheloniidae</i> spp. ja <i>Dermochelyidae</i> spp.)				
	64.1	Sekretariaadi ja alalise komitee aruanne CoP19 Doc. 64.1	SC, Sec.	Toetada sekretariaadi uut ettepanekut lisada teatavad otsuste eelnõud uude merikilpkonnasid käsitlevasse resolutsiooni, nagu on kavandatud dokumendis 64.2, ning uuendada otsust 18.217 (Rev. CoP19). Kaks merikilpkonnaliiki on äärmiselt ohustatud, üks on ohustatud ning kõigis Rahvusvahelise Looduse ja Loodusvarade Kaitse Liidu (IUCN) hinnangutes prognoositakse populatsioonile negatiivset suundumust. Edasise vähenemise ja väljasuremise ärahoidmiseks tuleb teha suuremaid jõupingutusi. Toetada ühendamist dokumendiga 64.2.	(+)
	64.2	Merikilpkonnade kaitse CoP19 Doc. 64.2	Ameerika Ühendriigid, Brasiilia, Colombia, Costa Rica ja Peruu	Toetada uut resolutsiooni, mis hõlmab sekretariaadi esitatud muudatusettepanekuid. Toetada ühendamist dokumendiga 64.1.	(+)
65.	Haid ja raid (<i>Elasmobranchii</i> spp.) CoP19 Doc. 65		SC, AC konsulteerides sekretariaadiga; ja AC	Toetada alalise komitee ja loomakomitee soovitusi võtta vastu dokumendi 4. lisa esitatud otsuste eelnõud 19.AA–19.FF. Mereliikide loetelude rakendamiseks vajaliku toetuse tagamisel on võtmetähtsusega pikaajaline rahastamine ning seetõttu ei tohiks otsuses 19.BB sätestatud meede sõltuda välisrahastamise kättesaadavusest.	+

66.	Elevandid (<i>Elephantidae</i> spp.)				
66.1	<i>Elevantide isenditega kauplemist</i> käsitleva resolutsiooni Conf. 10.10 (Rev. CoP18) rakendamine CoP19 Doc. 66.1		Sec. SC taotlusel	Toetada 1. lisas esitatud otsuste paketti, mis on seotud elevandiluu siseturgude sulgemisega. Toetada 2. lisas esitatud otsuste eelnõusid, mis on seotud mammutiluuga kauplemisega, sealhulgas CITESi sekretariaadi soovitatud muudatust. Toetada 3. lisas esitatud otsuste eelnõusid Aasia elevantidega kauplemise kohta. Toetada 4. lisas esitatud otsuste eelnõusid, mis on seotud elevandiluuvarusid käsitlevate praktiliste suunistega.	+
66.2	Elevandiluuvarud				
66.2.1	Elevandiluuvarud: <i>elevantide isenditega kauplemist</i> käsitleva resolutsiooni Conf. 10.10 (Rev. CoP18) rakendamine CoP19 Doc. 66.2.1		Benin, Burkina Faso, Ekvatoriaal-Guinea, Etioopia, Gabon, Keenia, Libeeria, Niger, Senegal ja Togo	Tunnistada nõuetekohase aruandluse vajalikkust, kuid jagada sekretariaadi arvamust, et elevandiluuvarusid käsitlev aruandlus ja nende varude haldamisega seotud tehnilise abi andmine vastavalt elevantidega kauplemist käsitleva resolutsiooni Conf. 10.10 (Rev. CoP18) punkti 7 alapunktile e ja punktile 11 on lepinguosaliste poolse nõuetekohase rakendamise korral küllaldased ning et dokumendi CoP19 Doc. 66.1 4. lisas esitatud kavandatud uutest otsuste eelnõudest piisab. Väljendada vastuseisu uutele otsuste eelnõudele 19.AA ja 19.BB kavandatud kujul, kuid toetada sekretariaadi kavandatud muudetud otsusepaketti.	(-)

		66.2.2	<p>Elevandiluuvarusid mittekaubanduslikult kõrvaldavatele levilariikidele kättesaadava fondi loomine</p> <p>CoP19 Doc. 66.2.2</p>	Keenia	<p>EL üldiselt toetab elevandiluu mittekaubanduslikku kõrvaldamist, kuid leiab, et igal konventsiooniosalisel on suveräänne õigus otsustada, kuidas nad oma varusid haldavad, niikaua kui neid hallatakse nõuetekohaselt. On küsitav, kas on vaja institutsionaliseeritud rahastamisprotsessi, mis toetab vaid üht tüüpi konfiskeeritud isendite kõrvaldamise üht meetodit. Olla ettepanekule sellisel kujul vastu; kõigi Aafrika elevandi levilariikide ühine lähenemisviis oleks asjakohasem.</p>	(-)
	66.3	<p>Elevandiluu siseturgude sulgemist käsitleva resolutsiooni Conf. 10.10 (Rev. CoP18) rakendamise aspektid</p> <p>CoP19 Doc. 66.3</p>	<p>Benin, Burkina Faso, Ekvatoriaal-Guinea, Etioopia, Gabon, Libeeria, Niger, Senegal ja Togo</p>	<p>EL toetab otsuse eelnõu 19.AA, kuid kahtleb, kas otsuste eelnõudesse 19.BB ja 19.CC tehtud muudatused on vajalikud, sest ei ole selge, millisele muud liiki asjakohasele kättesaadavale teabele viidatakse. Otsust 19.DD sekretariaadi poolt muudetud kujul saame toetada.</p>	(-)	

	66.4	Kauplemine elusate aafrika savannielefantidega				
		66.4.1	Rahvusvaheline kauplemine elusate aafrika savannielefantidega: elevantidega kauplemist käsitleva resolutsiooni Conf. 10.10 (Rev. CoP18) kavandatud läbivaatamine CoP19 Doc. 66.4.1	Benin, Burkina Faso, Ekvatoriaal-Guinea, Etioopia, Gabon , Libeeria, Niger, Senegal ja Togo	Selle dokumendi eesmärk vastab ELi ühisele eesmärgile (vt doc. 66.4.2), milleks on lubada elusate elevantidega kauplemist vaid <i>in situ</i> -kaitseprogrammides ja ainult piiratud eranditega. Olla avatud ettepanekute esitajatega edasiste sammude arutamisele, et saavutada eesmärk. Väljendada siiski vastuseisu mitmele ettepaneku elemendile; nende erinevate elementide osas (märke 2 tõlgendus, elusate aafrika savannielefantidega kauplemisega seotud erieeskirjad, milles käsitletakse erandlikke <i>ex situ</i> üleviimisi, ning mittesiduvad suunised elupaiga ja hooldamise ning <i>in situ</i> kaitse kasulikkuse kohta) tuleb leida laiem lahendus.	(-)
		66.4.2	Raamistiku täpsustamine: Euroopa Liidu ettepanek CoP19 Doc. 66.4.2	Euroopa Liit ja selle liikmesriigid	Dokumendi esitasid EL ja selle liikmesriigid.	+
	66.5	Aruanne ebaseadusliku elevantijahi seire (MIKE) kohta CoP19 Doc. 66.5		Sec.	Aruanne teadmiseks võtta.	

	66.6	Aruanne elevantidega kauplemise infosüsteemi (ETIS) kohta CoP19 Doc. 66.6	Sec.	Aruanne teadmiseks võtta.	
	66.7	Riikliku elevantiluu tegevuskava protsessi läbivaatamine CoP19 Doc. 66.7	Ameerika Ühendriigid, Malawi ja Senegal	EL peaks toetama läbivaatamisprotsessi, kui selles keskendutakse vaid konkreetsetele dokumendis kindlakstehtud probleemidele, mitte tingimata kogu protsessile, ning ilma et see võiks protsessi nõrgestada.	(+)
67.		CITESi suurte kaslastega (<i>Felidae</i> spp.) tegelev töökond CoP19 Doc. 67	SC	Toetada kavandatavaid otsuste eelnõusid, milles käsitletakse alalise komitee 74. koosolekul kokkulepitud CITESi suurte kaslastega tegeleva töökonna muudetud pädevust ja töömeetodeid, kuigi vajalikuks võivad osutuda mõned muudatused vastavalt dokumentidele 59 ja 73.2, ning toetada otsuste 18.245 ja 18.248 väljajätmist.	+
68.		Aasia suured kaslased (<i>Felidae</i> spp.) CoP19 Doc. 68	Sec., konsulteerides SC juhatajaga	Üldine toetus dokumendile. Tehakse ettepanek otsusesse 19.AA tehtavate paranduste kohta, et parandada teabevahetust kohtuekspertiisi projektide, sealhulgas geneetiliste ja muude meetodite kohta.	+

69.	Merihobukesed (<i>Hippocampus</i> spp.)				
	69.1	Alalise komitee aruanne CoP19 Doc. 69.1	SC	Toetada alalise komitee soovitusi võtta vastu dokumendi 1. lisa esitatud otsuste eelnõud 19.AA–19.CC. Toetada eriti ekspertide seminari korraldamist, et arutada CITESi rakendamist ja täitmise tagamist merihobukestega kauplemisel.	+
	69.2	Järgmised sammud merihobukeste II liitesse kandmise edukaks rakendamiseks CoP19 Doc. 69.2	Ameerika Ühendriigid, Maldiivid, Monaco, Nigeeria, Peruu, Senegal, Sri Lanka, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik ning Togo	Soovitada ettepaneku esitajatel kaaluda selle dokumendi ühendamist dokumendiga 69.1, kuna neil dokumentidel on sarnased eesmärgid. Olulised punktid, mis tuleks säilitada, on muu hulgas merihobukeste käsitlemine kauplemise kahjutuse kindlakstegemise teemalisel kavandataval seminaril (69.2) ja ekspertide seminari korraldamine, et arutada CITESi rakendamist ja täitmise tagamist merihobukestega kauplemisel (69.1).	(+)
70.	Roosipuuliigid [<i>Leguminosae (Fabaceae)</i>] CoP19 Doc. 70		PC	Toetada taimekomitees kokku lepitud otsuste eelnõusid roosipuuliikide kohta.	+
71.	Soomusloomad (<i>Manis</i> spp.)				
	71.1	Alalise komitee ja loomakomitee aruanne CoP19 Doc. 71.1	SC, konsulteerides AC juhatajaga	Toetada soovitusi, kuid võiks lisada dokumendis 71.2 käsitletud täiendavad punktid.	+

	71.2	Resolutsiooni Conf. 17.10 kavandatud muudatused CoP19 Doc. 71.2	Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik	Toetada kavandatud muudatusi, sest soomusloomadega ebaseadusliku kauplemise ärahoidmiseks on vaja täiendavaid meetmeid. Toetada dokumentide 71.1 ja 71.2 konsolideeritud teksti sekretariaadi esitatud kujul.	+
72.		Aafrika lõvid (<i>Panthera leo</i>) CoP19 Doc. 72	Sec., konsulterides SC juhatajaga	Toetada loomakomitee soovitusi jätkata istungjärgudevahelist tööd Aafrika lõvide (<i>Panthera leo</i>) osas ja uue otsuse vastuvõtmist.	+
73.		Jaaguariid (<i>Panthera onca</i>)			
	73.1	Alalise komitee aruanne CoP19 Doc. 73.1	SC	Toetada otsuste 18.251–18.253 väljajätmist vastavalt alalise komitee soovitusel ning võtta vastu jaaguare käsitlevate otsuste eelnõud, mis on esitatud kõnealuse dokumendi 1. lisas.	+
	73.2	Kavandatud muudatused alalise komitee 74. koosolekul kokkulepitud otsuste eelnõudes jaaguare kohta CoP19 Doc. 73.2	Costa Rica, El Salvador, Mehhiko ja Peruu	Toetada põhimõtteliselt otsuste eelnõusid, kui jäetakse välja otsuse eelnõu 19.DD punkt b (milles palutakse hinnata vajadust spetsiaalse jaaguare käsitleva resolutsiooni järele, mida EL COP 18-1 ei toetanud). Luua mehhanism, et anda suurte kaslastega tegeleva töökonna tööks vajalikku teavet ja töökonna tööd tugevdada.	(+)
74.		Laululindudega (<i>Passeriformes</i> spp.) kauplemine ja nende kaitse korraldus CoP19 Doc. 74	AC	Toetada loomakomitee soovitusi ajakohastada otsuseid 18.256–18.259 laululindudega (<i>Passeriformes</i> spp.) kauplemise ja nende kaitse korralduse kohta, kuna nüüd on selleks rahalisi vahendeid.	+

75.	Ninasarvikud (<i>Rhinocerotidae</i> spp.) CoP19 Doc. 75	SC, Sec.	Toetada alalise komitee ja sekretariaadi koostatud dokumenti ja resolutsiooni Conf. 9.14 (CoP17) tehtud muudatusi ning 3. lisas esitatud otsuste paketti. Kaaluda, kas mõned otsuse 18.110 elemendid, mis on adresseeritud konventsiooniosalistele ja mis on kavas välja jätta, tuleks säilitada resolutsioonis 9.14 (CoP17) või otsustes.	+
76.	Saiga (<i>Saiga</i> spp.) CoP19 Doc. 76	SC	Toetada loomakomitee kavandatavaid otsuseid sekretariaadi poolt muudetud kujul.	+
77.	Suur tiibkodalane (<i>Strombus gigas</i>) CoP19 Doc. 77	Sec.	Toetada kõnealuse dokumendi 1. lisas esitatud otsuste eelnõusid 19.AA–19.DD ja otsuste 18.275–18.280 väljajätmist, välja arvatud otsus 18.278b, mis tuleks säilitada.	(+)
78.	Kilpkonnalised (<i>Testudines</i> spp.) CoP19 Doc. 78	Sec.	Nõustuda, et otsused 18.286–18.291 on rakendatud ja võib välja jätta. Teha ettepanek võtta vastu järeloetus, milles nõutakse, et Madagaskar esitaks oma ohustatud kilpkonnaliikide kohta tervikliku kaitsestrateegia.	+
79.	Aafrika puuliigid CoP19 Doc. 79	PC	Support. Taimekomitee 25. kohtumise dokumendi PC25 Doc. 28 lisas esitatud Aafrika puuliikide loetelu ja sellega seotud CITESi protsesside ajakohastamine on vajalik samm.	+

80.	Dekoratiivsed merekalad CoP19 Doc. 80	AC	Toetada kõnealuse dokumendi 1. lisa esitatud otsuste eelnõude 19.AA–19.BB vastuvõtmist ja otsuste 18.263–18.265 väljajätmist.	+
81.	Neotroopilised puuliigid CoP19 Doc. 81	PC	Support. Taimekomitee 25. kohtumise dokumendi PC25 Doc. 29 lisa esitatud neotroopiliste puuliikide loetelu ja sellega seotud CITESi protsesside ajakohastamine on vajalik samm.	+
82.	Ravim- ja aroomitaimeliikidega kauplemine CoP19 Doc. 82	PC	Toetada, kuid märkida, et võimalik uus resolutsioon ei peaks piirduma ravimitega, vaid peaks hõlmama iga liiki tooteid, mis sisaldavad ravim- ja aroomitaimeliikide isendeid.	+
83.	CITESi osaliste väljasuremisohus liikide kindlakstegemine CoP19 Doc. 83	Gambia, Libeeria, Nigeeria, Niger ja Senegal	Mitte toetada uue andmebaasi loomist käsitleva resolutsiooni eelnõu, sest olemasolev Rahvusvahelise Looduse ja Loodusvarade Kaitse Liidu (IUCN) punane raamat on hindamiseks piisav alus. Mitte toetada ka 2. lisa esitatud otsuste eelnõusid praegusel kujul; tunnistada aga, et mõned levilariigid vajavad tehnilist abi selliste rahvusvahelisest kaubandusest ohustatud liikide lisadesse kandmise ettepanekute väljatöötamisel, mis ei ole veel CITESi liidetes loetletud.	-

<u>Lisade haldamine</u>				
84.	Standardnomenklatuur			
84.1	Loomakomitee ja taimekomitee aruanne CoP19 Doc. 84.1	AC, PC; koostanud nende nomenklatuur ispetsialistid	Toetada kavandatavate otsuste vastuvõtmist ja osaliste konverentsi 18. istungi otsuste kehtivuse pikendamist, nagu on kirjeldatud dokumendis 84.1, ning toetada muudetud resolutsiooni Conf. 12.11 (Rev. CoP18) vastuvõtmist nii loomade kui ka taimede puhul.	+
84.2	Dipteryx spp. standardnomenklatuur CoP19 Doc. 84.2	Euroopa Liit ja selle liikmesriigid	Dokumendi esitasid EL ja selle liikmesriigid.	+
84.3	Khaya spp. standardnomenklatuur CoP19 Doc. 84.3	Euroopa Liit ja selle liikmesriigid	Dokumendi esitasid EL ja selle liikmesriigid.	+
84.4	Rhodiola spp. standardnomenklatuur CoP19 Doc. 84.4	Euroopa Liit ja selle liikmesriigid	Dokumendi esitasid EL ja selle liikmesriigid.	+
85.	Märked			
85.1	Alalise komitee aruanne CoP19 Doc. 85.1	SC	Toetada alalise komitee esitatud dokumenti ja toetada töörühma taasloomist.	+
85.2	CITESis loetletud puuliikide isenditega kauplemise infosüsteem CoP19 Doc. 85.2	SC, Sec.	Toetada, sest on tähtis tehtud töö kindlaks määrata ja sellele tugineda, vältides samal ajal Rahvusvaheline Troopilise Puidu Organisatsiooni (ITTO) töö dubleerimist.	+

	85.3	Olemasolevate ja kavandatud märgete mitteametlik läbivaatamise mehhanism CoP19 Doc. 85.3	SC juhataja, konsulteerides sekretariaadiga	Toetada kavandatavat otsust, mis on seotud olemasolevate ja kavandatud märgete mitteametliku läbivaatamise mehhanismiga.	+
86.		Tooted, mis sisaldavad II liites loetletud orhideede isendeid CoP19 Doc. 86	SC	Toetada otsuste eelnõusid ja otsuste 18.327–18.330 väljajätmist.	+
87.		Resolutsiooni Conf. 9.24 (Rev. CoP17) muudatused			
	87.1	Resolutsiooni Conf. 9.24 (Rev. CoP17) kavandatud muudatused CoP19 Doc. 87.1	Botswana, Eswatini, Kambodža, Namiibia, Zimbabwe	Olla vastu resolutsiooni 9.24 taasavamisele. Olla valmis arutama ettepaneku teatavaid elemente, mis ei kuulu resolutsiooni 9.24 kohaldamisalasse.	-
	87.2	CITESi lisades loetletud veeloomaliigid : ettepanekud uue lähenemisviisi kohta haide ja raide loetellu kandmiseks CoP19 Doc. 87.2	Senegal	Resolutsiooni 9.24 (rev CoP17) 5. lisa joonealuses märkuses, mis käsitleb mõistet „arvukuse vähenemine“ kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate veeloomaliikide puhul, osutatakse kaubanduslikul eesmärgil kasutatavatele veeloomaliikidele, mis on ebaselge väljend ja põhjustab arusaamatusi. EL nõustub, et see joonealune märkus on vaja läbi vaadata, ning peab võimalikuks toetada istungjärgusisese töörühma loomist või istungjärgudevahelise protsessi alustamist, et arutada, milline on parim lahendus kõigi aeglase kasvutempo ja väikese sigivusega veetaksonite (mitte ainult haide ja raide) puhul.	(+)

88.	<p>Osaliste konverentsi 18. istungjärgu järel esitatud reservatsioonid</p> <p>CoP19 Doc. 88</p>	Sec.	<p>Toetada sekretariaadi ettepanekuid resolutsiooni 11.21 (Rev. CoP18) lõike 1 uue punkti h ja resolutsiooni 4.6 (Rev. CoP18) lõike 2 uue punkti f kohta kui võimalikku alternatiivi sama küsimust käsitlevatele ELi tekstilistele ettepanekutele dokumendi 66.4 punktis 14, kuna sekretariaadi ettepanekutel on sama kavatsus ja eesmärk.</p> <p>Esialgne toetus sekretariaadi poolt resolutsioonide Conf. 11.21, Conf. 4.6 (Rev. CoP18) ja Conf. 4.25 (Rev. CoP 18) muutmiseks tehtud muudatusettepanekute vastuvõtmisele, kuid on võimalik, et teksti parandamiseks tehakse sellesse veel mõned muudatused, eeskätt selleks, et hõlmata jagatud loetelukannete küsimust resolutsioonis Conf. 4.25 (Rev. CoP18), et resolutsiooni Conf. 4.25 (Rev. CoP18) sätted kehtiksid ka taimede suhtes ning selleks, et teha kindlaks, et resolutsiooni Conf. 4.6 (Rev. CoP18) kavandatud muudatustes võetakse arvesse, et resolutsiooni muutmise protsess on seotud sellele viitavate kommentaaride muutmise protsessiga.</p>	(+)
-----	--	------	--	-----

Liidete muutmise ettepanekud				
89.	I ja II liite muutmise ettepanekud			<i>Lisadesse kandmise ettepanekuid käsitletakse allpool käesoleva dokumendi 2. osas.</i>
	89.1	Sekretariaadi hinnang I ja II liite muutmissettepanekute kohta CoP19 Doc. 89.1		
	89.2	Konventsiooniosaliste märkused CoP19 Doc. 89.2	Sec.	
	89.3	Märkused isikutelt, kellega ametlikult konsulteeritakse CoP19 Doc. 89.3		
Istungjärgu lõpetamine				
90.	Konventsiooniosaliste konverentsi järgmise korralise istungjärgu aja ja koha kindlaksmääramine			Dokument puudub
91.	Lõppsõna (vaatlejad, osalised, CITESi peasekretär, võõrustajariigi valitsus)			Dokument puudub

2. LISADESSE KANDMISE ETTEPANEKUD

No.	Takson/ üksikasjad	Ettepanek	Esitaja	Märkused	Seisukoht
LOOMALIIGID – IMETAJAD					
1.	<i>Hippopotamus amphibius</i> (jõehobu)	II – I Viia II liitest üle I liitesse	Benin, Burkina Faso, Gabon, Guinea, Kesk-Aafrika Vabariik, Libeeria, Mali, Niger, Senegal, Togo	Oppose. Populatsioon ei vasta I liitesse kandmise kriteeriumidele. Tunnistada vajadust tõhustada liigi kaitset teatavates piirkondades ja olla valmis arutama edasisi samme II liite raames.	-
2.	<i>Ceratotherium simum simum</i> (lõuna valgeninasarvik e lõuna-aafrika laimokk-ninasarvik) (Namiibia populatsioon)	I – II Viia Namiibia populatsioon I liitest üle II liitesse järgmise märkega: Lubatud on üksnes rahvusvaheline kauplemine a) elusloomadega vaid nende <i>in situ</i> kaitse eesmärgil ning b) jahitrofeedega. Kõiki teisi isendeid käsitatakse I liitesse kuuluvate liikide isenditena ning nendega kauplemist reguleeritakse sellele vastavalt.	Botswana, Namiibia	Väiksemat kaitset pakkuvasse lisasse üleviimise bioloogilised kriteeriumid näivad olevat täidetud. Siiski teevad muret andmed paljunemise ja populatsiooni struktuuri kohta, samuti populatsiooni tegelik suurus ja killustatus. Seepärast saab toetada elusloomade II liitesse üleviimist üksnes <i>in situ</i> kaitse eesmärgil ja asukohtades, mis on liigi looduslikul ja ajaloolisel levialal Aafrikas. II liitesse üleviimist jahitrofeedega kauplemise lubamiseks ei saa ettevaatuskaalutlustel toetada, sest on tõendatud, et jahitrofeedelt pärinevad ninasarvikusarved jõuavad ebaseaduslikku kaubandusse, ning II liitesse kandmise mõjul muutuks leebemaks importivate osaliste poolt jahitrofeede suhtes rakendatav kontroll.	(-)

3.	<i>Ceratotherium simum simum</i> (lõuna valgeninasarvik e lõuna-aafrika laimokk-ninasarvik) (eSwatini populatsioon)	Jätta II liite loetelust välja eSwatini populatsiooni kohta kehtiv märg	eSwatini	Oppose. Populatsioon vastab jätkuvalt II liitesse kandmise kriteeriumidele, kuid märg kavandatud väljajätmise korral oleksid resolutsiooni Conf. 9.24 4. lisa punkti A lõike 2 alapunktis a sätestatud ennetavad kaitsemeetmed täitmata. Ninasarvikusarvedega kauplemise taasalustamine saadaks praegu vale sõnumi, arvestades salaküttimise ja ebaseadusliku kauplemise kõrget taset. See õhnestaks ka paljude konventsiooniosaliste võetavaid meetmeid nõudluse vähendamiseks selle liigi järele.	-
----	---	---	----------	---	---

4.	<i>Loxodonta africana</i> (aafrika savannielevant) (Botswana, Lõuna-Aafrika, Namiibia ja Zimbabwe populatsioonid)	Muuta märget 2 Botswana, Lõuna-Aafrika, Namiibia ja Zimbabwe populatsioonide kohta Muudatusettepanekud on tähistatud läbikriipsutusega. Lubatud on üksnes: a) jahitrofeedega kauplemine muudel kui kaubanduslikel eesmärkidel; b) elusloomadega kauplemine, kui nende sihtkoht on kohane ja vastuvõetav vastavalt resolutsioonile Conf. 11.20 (Rev. CoP17), Botswana ja Zimbabwe puhul ning <i>in situ</i> kaitseprogrammide jaoks Lõuna-Aafrika ja Namiibia puhul; c) nahkadega kauplemine; d) karvadega kauplemine; e) nahktoodetega kauplemine kaubanduslikel või muudel kui kaubanduslikel eesmärkidel Botswana, Lõuna-Aafrika, Namiibia ja Zimbabwe puhul;	Zimbabwe	Praegusel kujul mitte toetada, sest soovitud muudatuse tulemusel avataks rahvusvaheline elevantiluuga kauplemine, mistõttu muudatus ei vasta resolutsiooni Conf. 9.24 4. lisa sätestatud ennetavatele kaitsemeetmetele. EL võiks muudatuse poolt hääletada, kui osaliste konverentsi 19. istungjärgul jõutaks kokkuleppele reservatsiooni mõju kohta märke muudatustele (endine märke jääks kehtima) ja märke muutmisel piirduks selliste üleliigsete osade väljajätmisega, milles käsitletakse varasemat ühekordset müüki, ja/või resolutsioonile osutava viite väljajätmisega viisil, mis on kooskõlas ELi esildatud dokumendiga 66.4.2.	(-)
----	---	--	----------	--	-----

		<p>f) Namiibia puhul muudel kui kaubanduslikel eesmärkidel kauplemine eraldi märgistatud ja sertifitseeritud ekipadega (valmishete luust nikerdatud osad) ning Zimbabwe puhul muudel kui kaubanduslikel eesmärkidel kauplemine elevantilunikerdistega;</p> <p>g) registreeritud töötlemata elevantiluuga kauplemine (Botswana, Lõuna-Aafrika, Namiibia ja Zimbabwe; terved võhad ja võhatükid) järgmistel tingimustel:</p> <p>i) üksnes riigist pärit ja valitsusele kuuluvad registreeritud varud (v.a konfiskeeritud elevantiluu ja teadmata päritolu elevantiluu);</p> <p>ii) üksnes kaubanduspartneritele, kelle puhul on sekretariaat koostöös alalise komiteega kontrollinud, et neil on piisavad riigisised õigusaktid ja omamaine kaubanduse järelevalve tagamaks, et imporditud elevantilud ei reekspordita ja seda hallatakse vastavalt resolutsioonile Conf. 10.10 (Rev. CoP17) omamaise tootmise ja kaubanduse kohta;</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>iii) mitte enne, kui sekretariaat on kindlaks teinud eeldatavad importivad riigid ja valitsusele kuuluvad registreeritud varud;</p> <p>iv) kauplemistulu kasutatakse üksnes elevantide kaitseks ning koosluse kaitse- ja arenguprogrammideks, mida viiakse ellu elevantide levilas või sellega külgneval alal, ning</p> <p>Sekretariaadi ettepanekul võib alaline komitee otsustada kõnealuse kauplemise osalise või täieliku lõpetamise, kui eksportivad või importivad riigid ei täida tingimusi või kui on tõestatud kauplemise kahjulik mõju muudele elevandipopulatsioonidele.</p> <p>Kõiki teisi isendeid käsitatakse I liitesse kuuluvate liikide isenditena ning nendega kauplemist reguleeritakse sellele vastavalt.</p>			
--	--	--	--	--	--

5.	<i>Loxodonta africana</i> (aafrika savannielefant) (Botswana, Lõuna-Aafrika, Namiibia ja Zimbabwe populatsioonid)	II – I Viia Botswana, Lõuna-Aafrika, Namiibia ja Zimbabwe populatsioonid II liitest üle I liitesse	Burkina Faso, Ekvatoriaal-Guinea, Mali, Senegal	Need neli populatsiooni ei vasta I liitesse kandmise kriteeriumidele.	-
6.	<i>Cynomys mexicanus</i> (preeriakoer e rohtlahaukur)	I – II Viia I liitest üle II liitesse	Mehhiko	I liitesse kandmise kriteeriumid ei ole enam täidetud. Alates liigi kandmisest CITESi I liitesse 1975. aastal on registreeritud ainult kaks rahvusvahelist kauplemistehingut (mõlemad hõlmasid teaduslikul eesmärgil kaubeldud isendeid). Mehhiko õiguskaitseasutus (PROFEPA) teatas, et aastatel 2013–2019 konfiskeeriti riigi tasandil üheksa isendit. Selle liigi isendite müügi kohta puuduvad ametlikud andmed, ka ei ole riigisisest ega rahvusvahelist turgu, mis ohustaks selle looduslikke populatsioone.	+

LOOMALIIGID – LINNUD					
7.	Kanada lagle (alamliigist <i>Branta canadensis leucopareia</i>)	I – II Viia I liitest üle II liitesse	Ameerika Ühendriigid	Toetada ettepanekut. Selle alamliigi populatsioon on 1960. aastate väljasuremisohust hästi taastunud, praegune populatsioon on 162 000, mida hästi hallatakse reguleeritud jahipidamisega. Ebaseaduslikust kauplemisest ei ole teateid.	+
8.	<i>Kittacincla malabarica</i> (šaama- harakööbik)	Kanda II liitesse	Malaisia, Singapur	Toetada ettepanekut, sest liik vastab II liitesse kandmise kriteeriumidele. Oma lauluoskuse tõttu on see liik Kagu-Aasia puurilinnukaubanduses üks väärtuslikumaid ning kuulub tähtsaimate lauluvõistlustel kasutatavate liikide hulka.	+
9.	<i>Pycnonotus zeylanicus</i> (suurbülül)	II – I Viia II liitest üle I liitesse	Ameerika Ühendriigid, Malaisia, Singapur	Toetada ettepanekut. See liik vastab resolutsiooni Conf. 9.24 (Rev. CoP17) 1. lisas esitatud bioloogilistele kriteeriumidele.	+
10.	<i>Phoebastria albatrus</i> (kuldpea- albatross)	I – II Viia I liitest üle II liitesse	Ameerika Ühendriigid	Toetada ettepanekut, sest rahvusvaheline kauplemine ei kujuta endast enam ohtu ja liigi järele ei ole enam märkimisväärset nõudlust. Kuna populatsioon on aga endiselt väga väike ja haavatav, tuleks Ameerika Ühendriike ja teisi levilariike ärgitada võtma asjakohaseid kaitsemeetmeid, et tagada stabiilne ja kasvav populatsioon.	+

LOOMALIIGID – ROOMAJAD					
11.	<i>Caiman latirostris</i> (laikoon-kaiman) (Brasiilia populatsioon)	I – II Viia Brasiilia populatsioon I liitest üle II liitesse	Brasiilia	Toetada, sest liik on alates 1990. aastatest paljudes kohtades laialt levinud ja arvukas ning ei ole lähitulevikus väljasuremisohus. Resolutsiooni 9.24 (rev.) 4. lisa punkti A lõike 2 alapunkti a alapunkti ii kohased ennetavad kaitsemeetmed on võetud ja populatsiooni jätmise I liitesse kooskõlas konventsiooni II artikli lõike 1 kohaselt ei oleks põhjendatud.	+
12.	<i>Crocodylus porosus</i> (harikrokodill) (Palawani saarte (Filipiinid) populatsioon)	I – II Viia Palawani saarte (Filipiinid) populatsioon I liitest üle II liitesse, kasutades metsikute isendite puhul ekspordi nullkvooti	Filipiinid	Toetada, sest liik ei ole ülemaailmselt ega kohalikul tasandil ohustatud ja metsikute isendite ekspordi nullkvoot on resolutsiooni 9.24 (rev.) 4. lisa punkti A lõike 2 alapunkti a alapunkti iii kohane ennetav kaitsemeede.	+
13.	<i>Crocodylus siamensis</i> (siiami krokodill) (Tai populatsioon)	I – II Viia Tai populatsioon I liitest üle II liitesse, kasutades metsikute isendite puhul nullkvooti	Tai	Mitte toetada, sest looduslik populatsioon on endiselt väga väike ja väljasuremisohus. I liitesse kandmise bioloogilised kriteeriumid on endiselt täidetud.	-
14.	<i>Physignathus cocincinus</i> (hiina veeagaam)	0 – II Kanda II liitesse	Euroopa Liit, Vietnam	ELi ettepanek	+

15.	<i>Cyrtodactylus jeyporensis</i> (gekolane liigist <i>Cyrtodactylus jeyporensis</i>)	0 – II Kanda II liitesse	India	Toetada, sest II liite kriteeriumid tunduvad olevat täidetud. Liigil on vähe elukohti ja selle populatsioon on tõenäoliselt väike. Liik ei ole praegu väljasuremisohus, kuid populatsiooni suurust arvestades on nõudlus kauplemisel piisavalt suur, et ohustada liigi püsijäämist.	+
16.	<i>Tarentola chazaliae</i> (gekolane liigist <i>Tarentola chazaliae</i>)	0 – II Kanda II liitesse	Mauritaania, Senegal	Liigiga kaubeldakse vähemalt aeg-ajalt suurtes kogustes, mis võib ohustada kohalikke populatsioone ja levila järjepidevust. II liite kohane kauplemise reguleerimine on vajalik, et hoida ära kahjustavat kauplemist, mis võib liiki ohustada.	+
17.	<i>Phrynosoma platyrhinos</i> (ninaagaam liigist <i>Phrynosoma platyrhinos</i>)	0 – II Kanda II liitesse	Ameerika Ühendriigid	Mitte toetada, sest kriteeriumid ei ole täidetud. Kauplemise tase on viimastel aastatel vähenenud ja ei ole märke populatsiooni vähenemisest, mis võiks liiki lähitulevikus ohustada.	-
18.	<i>Phrynosoma</i> spp. (ninaagaamid)	0 – II Kanda II liitesse	Mehhiko	Ettepanekut ei saa praegusel kujul toetada, kuid kaaluda võib teatavate kriteeriumidele vastavate liikide loetellu kandmist.	(-)
19.	<i>Tiliqua adelaidensis</i> (sinikeel-skink)	0 - I Kanda I liitesse	Austraalia	Support. Liik vastab mitmele 1. lisa punktides B ja C esitatud loetellu kandmise kriteeriumile.	+

20.	<i>Epicrates inornatus</i> (Puerto Rico silehuulboa)	I – II Viia I liitest üle II liitesse	Ameerika Ühendriigid	Toetada ettepanekut. See liik ei ole enam ohustatud ja nõudlus on väike. Seepärast ei vasta liik enam I liite kriteeriumidele.	+
21.	<i>Crotalus horridus</i> (vöödilise lõgismadu)	0 – II Kanda II liitesse	Ameerika Ühendriigid	Mitte toetada, sest rahvusvahelise kauplemise maht on nii väike, et see ei saa ohustada kõnealust arvukat ja laialt levinud liiki, ning loetellu kandmise kriteeriumid ei ole täidetud.	-
22.	<i>Chelus fimbriata</i> ja <i>C. orinocensis</i> (Amazonase matamata ja Orinoco matamata)	0 – II Kanda II liitesse	Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Peruu	Ettepanekus esitatakse ebäühtlased andmed seaduslikult ja ebaseaduslikult kaubeldavate isendite päritolu kohta ning sellest puuduvad praegused populatsioonandmed. Ettepanekust selle praegusel kujul ei ilmne, et liik oleks ohustatud ega seda, et kauplemisel oleks liigi ellujäämisele kahjulik mõju. Ettepanekut võiks toetada juhul, kui ettepaneku esitajad tõendavad, et ebaseaduslikult kaubeldud isendid on pärit loodusest ja/või et ebaseaduslikult peetavad isendid muudetakse aretusfarmides seaduslikeks ning seda ei saa vältida ilma liigi kandmiseta II liitesse. ELi seisukoht vormistatakse lõplikult pärast seda, kui Peruult on saadud lisateavet.	(+)

23.	<i>Macrochelys temminckii</i> ja <i>Chelydra serpentina</i> (kaimankilpkonnad)	0 – II Kanda II liitesse	Ameerika Ühendriigid	Mitte toetada ettepanekut esitatud kujul, kuid toetada ainult <i>Macrochelys temminckii</i> lisamist II liitesse. <i>Chelydra serpentina</i> loetellu kandmine II artikli lõike 2 punkti b kohaselt ei hõlbustaks tõhusat kontrolli <i>Macrochelys temminckii</i> 'ga kauplemise üle, tekitaks veelgi rohkem sarnasusprobleeme seoses liikidega <i>Chelydra rossingnii</i> ja <i>C. acutirostris</i> ning suurendaks kaubandussurvet nendele haavatavatele liikidele.	(-)
24.	<i>Graptemys barbouri</i> , <i>G. ernsti</i> , <i>G. gibbonsi</i> , <i>G. pearlensis</i> ja <i>G. pulchra</i> (mageveekilpkonnad)	0 – II Kanda II liitesse	Ameerika Ühendriigid	Rahvusvahelise kauplemise maht on kõigi viie liigi puhul nii väike ja hõlmab (peaaegu) ainult päritolukoodi C, et eeldatavasti ei avalda see kõnealustele liikidele negatiivset mõju. II liite kriteeriumid ei ole täidetud. Kuigi on tõestatud, et kõiki liike mõjutavad mitmesugused ohud, ei viita miski sellele, et nende hulka kuuluks kauplemine.	(-)
25.	<i>Batagur kachuga</i> (kilpkonn)	II – I Viia II liitest üle I liitesse	India	Toetada ettepanekut. Liik vastab selgelt I liitesse kandmise kriteeriumidele. Liik on ohustatud ja looduslikku elupaika on keeruline kaitsta.	+

26.	<i>Cuora galbinifrons</i> (kilpkonn)	I – II Viia II liitest üle I liitesse	Euroopa Liit, Vietnam	ELi ettepanek	+
27.	<i>Rhinoclemmys</i> spp. (neotroopilised kilpkonnad)	0 – II Kanda II liitesse	Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Panama	Tundub, et kaitse seisukohast olulises koguses kaubeldakse ainult liikidega <i>Rhinoclemmys pulcherrima</i> ja <i>R. punctularia</i> , kuid peamine eksportija Nicaragua lubab kaubelda ainult vangistuses kasvatatud isenditega ning puuduvad tõendid kaitse seisukohast oluliste rikkumiste kohta. Kõiki liike saab identifitseerida nende pea, kaela ja kilbi värvuse järgi. Seega tundub, et II artikli lõike 2 punkti a või b tingimused ei ole kõigi liikide puhul täidetud ja esitatud ettepanekut ei toetata, kuid kaaluda võiks vähendatud ulatusega ettepaneku toetamist.	(-)
28.	Kilpkonnad liigist <i>Claudius angustatus</i>	0 – II Kanda II liitesse	Mehhiko	Toetada ettepanekut. Lisa 2 a kriteerium B on täidetud, sest seaduslikult ja ebaseaduslikult omandatakse loodusest isendeid tõenäoliselt kaitse seisukohast suures koguses.	+

29.	<i>Kinosternon</i> spp. (mudakilpkonnad)	0 – I 0 – II Kanda <i>Kinosternon cora</i> ja <i>K. vogti</i> I liitesse ja kõik teised <i>Kinosternon</i> spp. liigid II liitesse	Ameerika Ühendriigid, Brasiilia, Colombia, Costa Rica, El Salvador, Mehhiko, Panama	EL võiks toetada kitsamat ettepanekut, kui esitajad piiritleksid ettepanekut selliselt, et see sisaldaks vaid neid liike, mille puhul saab tõendada, et nad vastavad lisasse kandmise kriteeriumidele ja eriti et nende liikidega kaubeldakse märkimisväärses mahus. <i>K. cora</i> ja <i>K. vogti</i> näivad kvalifitseeruvat I liitesse; perekonna teised liigid näivad kvalifitseeruvat II liitesse, kuid paljud liigid ei ole ohustatud ja nendega kauplemisest ei ole teateid.	(-)
30.	<i>Staurotypus salvinii</i> ja <i>S. triporcatus</i> (Mehhiko hiiglaslik muskuskilpkonn)	0 – II Kanda II liitesse	El Salvador, Mehhiko	Support. Liigi <i>Staurotypus triporcatus</i> lisasse kandmine on põhjendatud, sest selle järele on kauplemisel suur nõudlus. Ei ole selge, kas <i>Staurotypus salvinii</i> vastab II liite bioloogilistele kriteeriumidele, kuid seda on keeruline liigist <i>Staurotypus triporcatus</i> eristada ja kauplemisel ilmselt neid kahte liiki ei eristata, nii et tõenäoliselt vastab see siiski resolutsiooni 9.24 sarnasuskriteeriumile (lisa 2 b kriteerium A).	+

31.	<i>Sternotherus</i> spp. (muskuskilpkonn)	0 – II Kanda II liitesse	Ameerika Ühendriigid	<i>Sternotherus depressus</i> vastaks pigem I liitesse kui II liitesse kandmise kriteeriumidele. Ainus sama perekonna liik, mis sarnaneb liigile <i>S. depressus</i> , on <i>S. intermedius</i> , kuid see liik on kaubanduses haruldane ega saa soodustada kauplemist loodusliku liigi päritolu varjates. Muid liike omandatakse ja nendega kaubeldakse suurtes kogustes, kuid puuduvad tõendid selle kohta, et see põhjustab ohtu. Kuigi ettepanek ei vasta täielikult loetellu kandmise kriteeriumidele, võib kaaluda vähendatud ulatusega ettepaneku toetamist, eelkõige liigi <i>S. depressus</i> lisamist II liitesse.	(+)
32.	<i>Apalone</i> spp. (pehmekilpkonn)	0 – II Kanda II liitesse (välja arvatud I liitesse kantud alamliigid)	Ameerika Ühendriigid	Lisa 2 a kriteerium B võib olla täidetud, kuid puuduvad asjakohased populatsioonandmed, mistõttu on raske hinnata kauplemise mõju looduslikele populatsioonidele. Metsikute <i>Apalone</i> spp. isendite salaküttimise kohta on vähe tõendeid. Väga suure nõudluse tõttu tuleks kohaldada ennetavaid kaitsemeetmeid ja toetada ettepanekut.	+

33.	<i>Nilssonina leithii</i> (Leithi pehmekilp-kilpkonn)	II – I Viia II liitest üle I liitesse	India	Toetada ettepanekut, sest I liitesse kandmise kriteeriumid on täidetud. Populatsiooni suur vähenemine (viimase 30 aasta jooksul üle 90 %), mis näib jätkuvat. Üks peamisi ohte on nõudlus toiduks ja traditsioonilise Aasia meditsiini jaoks.	+
LOOMALIIGID – KAHEPAIKSED					
34.	<i>Centrolenidae</i> spp. (klaaskonnad)	0 – II Kanda II liitesse	Ameerika Ühendriigid, Argentina, Brasiilia, Costa Rica, Côte d'Ivoire, Dominikaani Vabariik, Ecuador, El Salvador, Gabon, Guinea, Niger, Panama, Peruu, Togo	Ilmselt ei vasta kogu sugukonna 158 liiki II liitesse kandmise kriteeriumile. Kuna loetellu kandmise kriteeriumid ei ole täidetud, ei tohiks ettepanekut toetada.	(-)
35.	<i>Agalychnis lemur</i> (lehekonn liigist <i>Agalychnis lemur</i>)	0 – II Kanda II liitesse aastase ekspordi nullkvoodiga loodusest püütud ja kaubanduslikel eesmärkidel kaubeldavate isendite puhul	Colombia, Costa Rica, Euroopa Liit, Panama	ELi ettepanek	+
36.	<i>Laotriton laoensis</i> (laose tüügasvesilik)	0 – II Kanda II liitesse aastase ekspordi nullkvoodiga loodusest püütud ja kaubanduslikel eesmärkidel kaubeldavate isendite puhul	Euroopa Liit	ELi ettepanek	+

LOOMALIIGID – ELASMOBRANCHII (haid)					
37.	<i>Carcharhinidae</i> spp. (<i>C. amblyrhynchos</i> , <i>C. obscurus</i> , <i>C. porosus</i> , <i>Glyphis gangeticus</i> , <i>C. plumbeus</i> , <i>C. borneensis</i> , <i>C. hemiodon</i> , <i>C. leiodon</i> , <i>Negaprion acutidens</i> , <i>C. perezii</i> , <i>Isogomphodon oxyrhynchus</i> , <i>C. signatus</i> , <i>Nasolamia velox</i> , <i>C. acronotus</i> , <i>C. dussumieri</i> , <i>C. obsolerus</i> , <i>C. cerdale</i> , <i>Lamiopsis tephrodes</i> ja <i>Lamiopsis temminckii</i>)	0 – II Kanda II liitesse	Colombia, Dominikaani Vabariik, Ecuador, El Salvador, Euroopa Liit, Gabon, Iisrael, Maldiivid, Panama, Seišellid, Senegal, Sri Lanka, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, Süüria Araabia Vabariik	EL on ettepaneku kaasesitaja	+
38.	<i>Sphyrnidae</i> spp. (vasarhailased)	0 – II Kanda II liitesse	Brasiilia, Colombia, Ecuador, Euroopa Liit, Panama	ELi ettepanek	+

39.	<i>Potamotrygon albimaculata</i> , <i>P. henlei</i> , <i>P. jabuti</i> , <i>P. leopoldi</i> , <i>P. marquesi</i> , <i>P. signata</i> ja <i>P. wallacei</i> (neotroopilised mageveeraid)	0 – II Kanda II liitesse	Brasiilia	On ebaselge, kas kõik liigid vastavad liitesse kandmise kriteeriumidele ja kas liitesse kandmine aitaks võidelda ebaseadusliku kauplemise vastu. Sarnasuskriteeriumide kohaldamine ei ole järjekindel.	(-)
40.	<i>Rhinobatidae</i> spp. (logardrailased)	0 – II Kanda II liitesse	Iisrael, Keenia, Panama, Senegal	Toetada, sest enamik liike on ohustatud ja tugeva püügisurve all. II liitesse kandmine tagab, et rahvusvaheline kauplemine ei kahjusta nende liikide ellujäämist ja võimaldab ka koguda paremaid kauplemisandmeid. Kui kauplemist ei reguleerita, võib mitu liiki tulevikus kvalifitseeruda I liitesse.	+
41.	<i>Hypancistrus zebra</i>	0 - I Kanda I liitesse	Brasiilia	Ettepanekut selle praegusel kujul ei peaks toetama. EL võiks aga toetada ettepanekut kanda liik II liitesse. Liik võib vastata I liite bioloogilistele kriteeriumidele, ent kuigi Brasiilias esineb ilmselt mõningast ebaseaduslikku kauplemist, on ebaselge, kuidas see kauplemine mõjutab looduslikke populatsioone.	(-)

LOOMALIIGID – MERIPURAD					
42.	<i>Thelenota</i> spp. (<i>T. ananas</i> , <i>T. anax</i> , <i>T. rubralineata</i>)	0 – II Kanda II liitesse	Ameerika Ühendriigid, Euroopa Liit, Seišellid	ELi ettepanek	+
TAIMELIIGID					
43.	<i>Apocynaceae</i> , <i>Cactaceae</i> , <i>Cycadaceae</i> , <i>Dicksoniaceae</i> , <i>Euphorbiaceae</i> , <i>Gnetaceae</i> , <i>Liliaceae</i> , <i>Magnoliaceae</i> , <i>Nepenthaceae</i> , <i>Orchidaceae</i> , <i>Papaveraceae</i> , <i>Podocarpaceae</i> , <i>Sarraceniaceae</i> , <i>Trochodendraceae</i> , <i>Zamiaceae</i> , <i>Zingiberaceae</i> <i>Taimeliigid</i> <i>märgetega #1, #4,</i> <i>#14 ja I liitesse</i> <i>kantud</i> <i>Orchidaceae</i> spp. (käpalised e orhideelised)	Muuta märget #1 järgmiselt: tähistab kõiki isendi osi ja neist saadut, välja arvatud: [...] b) seemikud või <i>in vitro</i> saadud koekultuurid, mida transportitakse steriilsetes mahutites, Muuta märget #4 järgmiselt: tähistab kõiki isendi osi ja neist saadut, välja arvatud: [...] b) tahkes keskkonnas olevad seemikud või <i>in vitro</i> saadud koekultuurid, mida transportitakse steriilsetes mahutites, Muuta märget #14 järgmiselt: tähistab kõiki isendi osi ja neist saadut, välja arvatud: [...] b) seemikud või <i>in vitro</i> saadud koekultuurid, mida transportitakse steriilsetes mahutites, [...] f) jaemüüki saatmiseks pakendatud valmistooteid; erandit ei kohaldata puidulaastude, helmeste, palvehelmeste ja nikerdiste puhul.	Kanada	Toetada, sest see on vajalik muudatus, et ühtlustada fraasi „tahkes või vedelas keskkonnas“ kasutamine CITESi liidetes ja märgetes.	+

		<p>Muuta märke #14 prantsuskeelse teksti punkti f järgmiselt: f) les produits finis conditionnés et prêts pour la vente au détail; cette dérogation ne s'applique pas aux copeaux en de bois, aux perles, aux grains de chapelets et aux gravures.</p> <p>Muuta I liite <i>Orchidaceae</i> sulgudes olevat märgel järgmiselt: ORCHIDACEAE Käpalised e orhideelised (konventsiooni sätteid ei kohaldata järgmiste I liites loetletud liikide, seemikute või <i>in vitro</i> saadud koekultuuride suhtes, mida transportitakse steriilsetes mahutites, üksnes siis, kui isendid vastavad osaliste konverentsil kokkulepitud määratlusele „kunstlikult paljundatud“.</p>			
TAIMELIIGID – BIGNONIACEAE					
44.	<i>Handroanthus</i> spp., <i>Roseodendron</i> spp. ja <i>Tabebuia</i> spp. (bignooniaised)	0 – II Kanda II liitesse mäkega #17 (Palgid, saematerjal, spoon, vineer ja töödeldud puit).	Colombia, Euroopa Liit, Panama	ELi ettepanek	+

TAIMELIIGID – CRASSULACEAE					
45.	<i>Rhodiola</i> spp. (<i>Rhodiola crenulata</i> , kuldjuur)	0 – II Kanda II lissasse koos märkega #2 (tähistab kõiki isendi osi ja neist saadut, välja arvatud: a) seemned ja õietolm, ning b) jaemüüki saatmiseks pakendatud valmistooteid.)	Ameerika Ühendriigid, Euroopa Liit, Hiina, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, Ukraina	ELi ettepanek	+
TAIMELIIGID – LEGUMINOSAE					
46.	<i>Afzelia</i> spp. (Aafrika populatsioonid) (afseelia)	0 – II Kanda kõik Aafrika populatsioonid II liitesse märkega #17 (Palgid, saematerjal, spoon, vineer ja töödeldud puit).	Benin, Côte d'Ivoire, Euroopa Liit, Libeeria, Senegal	ELi ettepanek	+
47.	<i>Dalbergia sissoo</i> (sissu-palisandripuu)	II – 0 II liitest välja jätta	India, Nepal	Põhimõtteliselt ettepanekut mitte toetada, sest selle liigi eristamine teistest nõuab eriteadmisi. Kui ettepaneku esitajad esitavad täiendavaid tõendeid CITESi asutuste jaoks hõlpsasti kasutatavate identifitseerimismeetodite kohta, võib seisukoha uuesti läbi vaadata.	-
48.	<i>Dipteryx</i> spp.	0 – II Kanda II liitesse märkega „Palgid, saematerjal, spoon, vineer, töödeldud puit ja seemned“	Colombia, Euroopa Liit, Panama	ELi ettepanek	+

49.	<i>Paubrasilia echinata</i> (siiltsesalpiinia)	II – I Viia II liitest üle I liitesse koos märkega „Tähistab kõiki isendi osi, neist saadud ja valmistooteid, sealhulgas pillipoognad, välja arvatud pillid ja nende osad, mida kasutavad rändorkestrid ja soolomuusikud, kellel on kaasas resolutsioonile 16.8 vastav muusikutõend.“	Brasiilia	Märke tekst on ebaselge ja EL saab ettepanekut toetada ainult siis, kui seda muudetakse. Kuigi on kokku lepitud, et kontrolli liigiga kauplemise üle on vaja suurendada ning hõlmata tuleks kogu Brasiiliast pärit eksport, sealhulgas toorikud ja viimistletud poognad, tuleb vältida liigset halduskoormust, mis ei ole liigi kaitseks vajalik, ning nõuetekohaselt arvesse võtta poognavalmistajate erivajadusi. EL ei saa nõustuda märkes resolutsioonile viitamisega.	(+)
50.	<i>Pterocarpus</i> spp. (Aafrika populatsioonid) (tiibviljaku liigid <i>P. angolensis</i> , <i>P. brenanii</i> , <i>P. erinaceus</i> , <i>P. lucens</i> , <i>P. rotundifolius</i> , <i>P. soyauxii</i>)	0 – II Kanda kõik Aafrika populatsioonid II liitesse märkega #17 (Palgid, saematerjal, spoon, vineer ja töödeldud puit) ning võtta II liitesse juba kantud liikide <i>Pterocarpus erinaceus</i> ja <i>P. tinctorius</i> puhul kasutusele märke #17.	Côte d’Ivoire, Euroopa Liit, Libeeria, Senegal, Togo	ELi ettepanek	+
TAIMELIIGID – MELIACEAE					
51.	<i>Khaya</i> spp. (kaajad)	Kanda kõik Aafrika populatsioonid II liitesse märkega #17 (Palgid, saematerjal, spoon, vineer ja töödeldud puit).	Benin, Côte d’Ivoire, Euroopa Liit, Libeeria, Senegal	ELi ettepanek	+

TAIMELIIGID – ORCHIDACEAE					
52.	<i>Orchidaceae</i> spp. (käpalised e orhideelised)	Muuta märget #4, lisades järgmise uue punkti g: „g) jaemüüki saatmiseks pakendatud valmis kosmeetikatooted, mis sisaldavad liikide <i>Bletilla striata</i> , <i>Cynoches cooperi</i> , <i>Gastrodia elata</i> , <i>Phalaenopsis</i> <i>amabilis</i> või <i>P. lobbii</i> osi ja neist saadut“	Šveits	Mitte toetada, sest ei saa välistada, et W või Y päritoluga materjali ei kasutata edaspidi kosmeetikatoodes. Selle põhjal soovitatakse rakendada ettevaatusprintsipi, kui märget ei muudeta nii, et see ei hõlmaks päritolukoode W ja Y. Praegune ettepanek on probleemne looduslike liikide päritolu varjamise ohu ärahoidmise seisukohast.	-

IIa LISA

CITESi III liite muutmine

***Papilio phorbanta* III liide**
